SAM

Sam is hier

FARHAD:
“GOEDE BEGELEIDING BEGINT BIJ VERTROUWEN”

De Nijkerkse opvang
eerste helft van 2026

Meedoen
vanaf dag één

Boerenerf

De kracht
van taal

reis door de opvang

Voortgangsrapportage
Vluchtelingenopvang
gemeente Nijkerk,
eerste helft 2026

intro

Sam is hier

MISSCHIEN HEET HIJ GEEN SAM, MAAR DE NAAM SAM STAAT SYMBOOL VOOR IEDEREEN DIE AANKOMT IN DE OPVANG IN NIJKERK: EEN NIEUW LEVEN, EEN NIEUWE KANS, EEN NIEUWE GEMEENSCHAP.

De weg naar opvang in de gemeente Nijkerk was niet altijd makkelijk. Er was weerstand en twijfel bij inwoners, maar samen met vrijwilligers, professionals en inwoners hebben we stap voor stap opvanglocaties gecreëerd met duidelijke kaders, waar mensen meedoen vanaf dag één en persoonlijke begeleiding krijgen op zeven leefgebieden, van wonen en gezondheid tot werk, onderwijs en sociale contacten. Hier gaat het over mens zijn, ontmoeten en groeien. Over samen eten, leren en lachen. Over vallen en weer opstaan. Over taal vinden, werk vinden, vrienden vinden. Hier begint thuis.

Het vertrouwen tussen bewoners van de opvang en inwoners vraagt tijd om te groeien, maar iedere ontmoeting, ieder gesprek en iedere kleine stap brengt ons dichter bij elkaar. Samen bouwen we aan begrip, verbondenheid en een gemeenschap waarin iedereen een plek kan vinden, met oog voor leefbaarheid en veiligheid. Wij geloven dat verhalen verbinden. Dat luisteren ruimte maakt voor uitleg en dialoog. En dat samenleven begint met elkaar zien.

Sam is hier. De opvang is hier. En de gemeente Nijkerk gaat daar zorgvuldig mee om.

gemeente Nijkerk

Voorwoord

In de gemeente Nijkerk werken we met een eigen, herkenbare aanpak voor de opvang van vluchtelingen. Eén aanpak voor alle groepen, gebaseerd op lokale regie, duidelijke kaders, meedoen vanaf de eerste dag en begeleiding op zeven leefgebieden.

Deze Nijkerkse aanpak helpt ons om overzicht te houden in een onderwerp dat complex en maatschappelijk gevoelig is. Dit biedt duidelijkheid én kansen. Duidelijkheid over wat we van elkaar mogen verwachten, en kansen om mee te doen, vaardigheden op te bouwen en stap voor stap richting zelfstandigheid te groeien. Dat is van waarde voor de mensen die wij opvangen en voor onze inwoners en ondernemers, omdat deze aanpak rust en voorspelbaarheid brengt. Bovendien draagt zij bij aan een integratie die stap voor stap en in goede harmonie kan verlopen.

WAT WE DOEN, WAAROM WE DAT ZO DOEN EN WELKE KEUZES DAARBIJ HOREN

Voor u ligt de halfjaarlijkse voortgangsrapportage over de opvang van vluchtelingen in onze gemeente. Hiermee geven we invulling aan de vraag van de gemeenteraad om de ontwikkelingen rond dit dossier niet via de bestuursrapportage (berap), maar in een aparte voortgangsrapportage te ontvangen.

Omdat er een nieuwe gemeenteraad is gestart, hebben we deze editie in een magazinevorm uitgewerkt. Het geeft u niet alleen een beeld van de cijfers, maar vooral van het verhaal daarachter: wat we doen, waarom we dat zo doen en welke keuzes daarbij horen. De rapportage is openbaar, zodat inwoners eveneens inzicht krijgen in de manier waarop wij in de gemeente Nijkerk met opvang omgaan.

Ik weet dat dit onderwerp veel oproept. Het raakt aan zorgen, overtuigingen en ervaringen van mensen. Dat is heel begrijpelijk. Daarom vind ik het belangrijk dat we eerlijk en helder blijven informeren. Ik zie ook hoeveel inzet en betrokkenheid er in de gemeente Nijkerk is, van medewerkers en vrijwilligers tot kerken, corporaties, zorgpartners en inwoners. Dat maakt de opvang menselijk en beheersbaar. Die inzet verdient waardering.

In 2026 blijven we werken aan rust en stabiliteit. We ontwikkelen de kleinschalige opvanglocaties verder, ondersteunen statushouders op weg naar zelfstandigheid en bereiden ons voor op landelijke veranderingen die eraan komen rond de opvang van Oekraïense ontheemden.

Het doet me goed om te zien hoe we dit in Nijkerk samen oppakken en verder vormgeven.

Tinet de Jonge-Ruitenbeek
Burgemeester van Nijkerk

COLOFON

Dit is een uitgave van de gemeente Nijkerk
mei 2026

Tekst en redactie: Chiel Naber, Niesaar Soeleman, Claudia Mulder, Mick van Outvorst, Emal Ahmadi, Rogier Brink, Eva Westerveld
Fotografie: Jabca Bakker, IXI Bedrijfsfotografie, Aalt Guliker Fotografie, Stockbeelden
Vormgeving: Evergreen

Disclaimer: *Alhoewel dit magazine met de grootste zorgvuldigheid is samengesteld kunnen hier geen rechten aan worden ontleend*

22

De reis van Samir door de opvang

MEEDOEN VANAF DAG ÉÉN

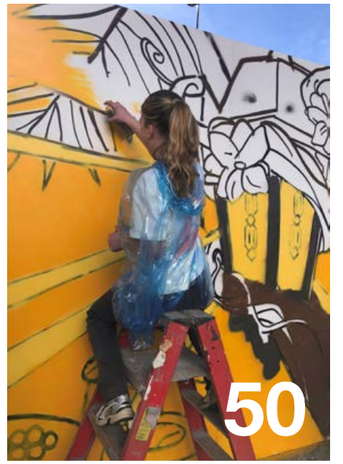
inhoud

3 **Voorwoord burgemeester & introductie**
6 **De Nijkerkse opvang in vogelvlucht**
8 **Dashboard vluchtelingenopvang**
Financiën, investeringen en risico's
16 **Aankomst en eerste opvang**
Locatiemanager, bewoners en omgeving
20 **Doelgroepen in beeld: ontwikkelingen en verschillen**
22 **De reis door de opvang – Samir**
24 **Huisvesting statushouders in Nijkerk**
Ervaringen van statushouders
26 **Begeleiding en zorg op de locaties**
Woonbegeleiding en zorgcoördinatie
30 **Opvanglocatie De Nijverheid**
32 **Vrijwilligers maken het verschil**
34 **Nieuw Nijver: ontwikkeling en meedoen**
38 **Taal en participatie**
40 **Opvang in de kernen: De Veenzoom en De Middelaar**
42 **In gesprek met de omgeving**
44 **Oekraïnepark Nijkerk**
48 **Ontmoeting en verbinding**
Buddy to Buddy en kunstproject
52 **Afsluiting**
van Programmamanager Chiel Naber
54 **Sociale kaart vluchtelingen**

MUURSCHILDERINGEN IN OPVANGLOCATIE DE BEURTSCHIPPER

DE NIJKERKSE AANPAK IN VOGELVLUCHT

De gemeente Nijkerk kiest voor een kleinschalige, integrale en mensgerichte aanpak voor de opvang van vluchtelingen. Deze aanpak bestaat uit zes pijlers die samen zorgen voor rust, duidelijkheid en perspectief, voor de bewoners van de opvang en voor de inwoners van de gemeente.

OPVANG IN EIGEN BEHEER

De gemeente organiseert de opvang zelf. Daardoor kunnen we:

- handelen volgens onze eigen visie,
- beter inspelen op de wensen van inwoners,
- sneller schakelen,
- flexibel organiseren wat lokaal werkt.

INTEGRALE BLIK: **ÉÉN VISIE VOOR ALLE DOELGROEPEN**

Nijkerk werkt met één samenhangende visie voor de opvang van asielzoekers, statushouders en vluchtelingen uit Oekraïne. Dit voorkomt versnippering en maakt dat professionals, partners en vrijwilligers volgens dezelfde werkwijze werken.

Door deze integrale benadering ontstaat duidelijkheid voor iedereen: één koers, één aanpak, één manier van samenwerken.

MEEDOEN VANAF DAG ÉÉN

Iedere vluchteling wordt vanaf het begin actief begeleid om mee te doen in de Nijkerkse samenleving. Binnen twee weken volgt er een persoonlijke intake en start een programma op maat. Dat bestaat uit minimaal zeven dagdelen per week met taal, dagbesteding, activiteiten en (vrijwilligers)werk.

Het Ontwikkelcentrum 'Nieuw Nijver' vormt hierbij het hart van de aanpak: een plek waar bewoners elkaar ontmoeten, zorg ontvangen, vaardigheden opdoen en werken aan hun toekomst, samen met inwoners en lokale organisaties.

DUIDELIJKE **KADERS EN AFSPRAKEN**

Meedoen is niet vrijblijvend. Het meedoen-programma is verplicht. Bewoners tekenen huisregels en melden zich dagelijks. De duidelijke kaders geven houvast, zorgen voor rust in de groep en geven omwonenden helderheid over wat ze kunnen verwachten.

SAMEN MET **DE INWONERS VAN NIJKERK**

We betrekken inwoners, vrijwilligers, ondernemers en maatschappelijke organisaties actief bij de opvang. Daarnaast werkt de gemeente nauw samen met lokale partners in welzijn, onderwijs, sport, cultuur en ondernemen. Deze brede samenwerking biedt bewoners van de opvang de kans om talenten te ontwikkelen, mee te doen in de samenleving en stap voor stap richting zelfstandigheid te groeien.

BEGELEIDING OP **ZEVEN LEEFGEBIEDEN**

We richten ons op het herstellen van het gewone leven en op zelfredzaamheid. Daarom bieden we begeleiding bij alles wat nodig is om het leven op te pakken: wonen, financiën, gezondheid, psychisch welzijn, werk en activiteiten, sociale relaties en zingeving. Deze professionele en planmatige aanpak zorgt voor stabiliteit en versnelt integratie.

IN ÉÉN OOGOPSLAG

DE NIJKERKSE AANPAK BRENGT SAMEN:

- Kleinschalige opvang in eigen beheer;
- Meedoen vanaf dag één;
- Begeleiding op zeven leefgebied en duidelijke kaders en 24/7 aanwezigheid;
- Nauwe samenwerking met lokale partners;

Zo ontstaat een veilige, toekomstgerichte en menswaardige opvang die zowel bewoners als de samenleving versterkt.

Dashboard VLUCHTELINGENOPVANG GEMEENTE NIJKERK

Het digitale dashboard voor het dossier vluchtelingen biedt een helder overzicht van de drie groepen waar we in de gemeente Nijkerk mee werken: asielzoekers, vluchtelingen uit Oekraïne en statushouders. Het biedt een actueel overzicht, zodat we gericht kunnen bijsturen.

In het dashboard vind je twee soorten informatie:

1. **Inhoudelijke gegevens:** zoals de bezetting van de locaties, de leeftijdsopbouw, deelname aan dagbesteding, onderwijs en werk, doorstroom naar andere opvangplekken of woningen. Deze informatie komt uit ons nieuwkomers-registratiesysteem.
2. **Financiële gegevens:** onder andere de gemaakte kosten per programma, aangegane verplichtingen en prognoses voor de komende periode.

De basis staat, maar het dashboard wordt de komende tijd steeds verder gevuld en bijgehouden. Daarmee groeit het uit tot een compleet en actueel overzicht dat helpt om sneller te zien wat goed gaat en waar bijsturing nodig is. In dit hoofdstuk beschrijven we de eerste inzichten die we nu uit het dashboard kunnen halen.

Statushouders

Statushouders zijn vluchtelingen met een verblijfsvergunning die toekomst opbouwen in Nederland. In de gemeente Nijkerk wonen zij in de Passantenhaven (± 40 plekken) en in de HAR woningen (± 20 plekken). Dit zijn bewoners uit alle leeftijdsgroepen inclusief kinderen en ouderen. De instroom en uitstroom lopen geleidelijk: 11 bewoners zijn doorgestroomd naar een eigen woning in de gemeente Nijkerk, wat laat zien dat de begeleiding effectief bijdraagt aan zelfstandig wonen. Deze groep doet zichtbaar mee: er is betaald werk, vrijwilligerswerk en deelname aan taallessen. De mix van volwassenen, gezinnen en enkele kwetsbare bewoners vraagt om blijvende ondersteuning op meerdere leefgebieden, maar als geheel is dit een stabiele en goed begeleidbare groep.

Inburgering: Statushouders zijn wettelijk verplicht binnen drie jaar in te burgeren. Na een brede intake door de klantmanagers Inburgering starten zij in een passend traject. De inburgeringslessen in de B1-route en Z-route worden gevolgd bij Stichting Integratiewerk in Amersfoort. Statushouders die de Onderwijsroute doorlopen, volgen lessen bij Lest Best in Utrecht. De voortgang tot en met eind maart laat zien dat 204 statushouders actief bezig zijn met hun inburgeringstraject en 9 statushouders dit inmiddels succesvol hebben afgerond. Het totaal aantal statushouders dat nu inburgert is opgebouwd over meerdere jaren. De halfjaarlijkse taakstelling van het Rijk betreft alleen het aantal nieuwe statushouders dat de gemeente in een periode moet huisvesten en is daarom beduidend lager.

Betaald werk en participatie: Naast inburgering wordt ook ingezet op arbeidsdeelname en dit laat een positieve ontwikkeling zien. Van de 204 statushouders werken 16 volledig in regulier dienstverband, ondersteund door de klantmanager Werk. Daarnaast zijn 55 statushouders deels betaald aan het werk, waarbij de accountmanager Werk actief werkgevers betrekt en zorgt voor passende werkplekken. Verder doen 25 statushouders op een andere manier mee, zoals via vrijwilligerswerk of stages. Deze vormen van participatie versterken taalvaardigheid, zelfredzaamheid en de doorstroom naar (gedeeltelijk) betaald werk met ondersteuning waar nodig.

Asielzoekers (locatie De Beurtschipper)

Op De Beurtschipper verblijven 75 asielzoekers. Het gaat alleen om jongvolwassenen tussen 18 en 65 jaar zowel mannen als vrouwen. De groep is actief: 75 bewoners nemen deel aan het meedoenprogramma, Dit bestaat uit: fiets-lessen, fietsonderhoud, creatieve activiteiten, zaalsporten, afvalprikken en aanleg/onderhoud van het buitenterrein. Deze activiteiten worden meestal begeleid door vrijwilligers. Het taalprogramma is zeer succesvol, 74 van 75 deelnemers doen mee aan het informele taalonderwijs. Dit betekent dat de aanpak van "meedoen vanaf dag één" goed landt. Veel bewoners zijn bezig met voorbereidingen naar betaald werk. Zes bewoners hebben al betaald werk en een groot aantal is bezig met het maken van hun CV.

Asielzoekers (locatie De Nijverheid)

Deze rapportage laat de voortgang en resultaten zien tot en met eind maart 2026. Op 31 maart zijn de eerste 47 asielzoeker aangekomen en de weken ernaar de overige. Meer cijfers volgen in de volgende rapportage.

OVERZICHT INCIDENTEN

Tussen 1 oktober 2025 en eind maart 2026 hebben zich twee situaties voorgedaan waarbij de politie is ingeschakeld. Op het Oekraïnepark is een incident geweest tussen een omwonende en enkele bewoners van het park. Op de Passantenhaven is sprake geweest van een ruzie tussen twee families die op deze locatie wonen. Daarnaast hebben BOA's bij de Passantenhaven een kind bij het water vandaan gehaald die daar zonder toezicht liep. BOA's hebben op het Oekraïnepark 2 keer een gebruikershoeveelheid softdrugs in beslag genomen. De aanwezigheid van softdrugs is een schending van de huisregels.

VEILIGHEIDSSPREEKUUR

Met de opening van de opvanglocatie aan de Nijverheidsstraat is er één veiligheidsspreekuur voor de opvanglocaties Beurtschipper en Nijverheidsstraat. Het spreekuur is om de dinsdag van 15.00 tot 16.00 uur en vindt plaats op de Nijverheidsstraat 5. Tijdens het spreekuur zijn een boa en de locatiemanager aanwezig. Zij beantwoorden vragen en bespreken meldingen over de opvanglocaties. Het spreekuur is bedoeld voor omwonenden, omliggende bedrijven en bewoners van de opvanglocaties.

Oekraïense ontheemden (Oekraïnepark)

Het Oekraïnepark is met 246 bewoners de grootste groep in het dashboard. De leeftijdsverdeling is breed: veel jongvolwassenen (186 tussen 18 - 65 jaar), maar ook een aanzienlijk aantal kinderen (van 0 tot 18 jaar) en een groep 65+'ers (15 personen). Deze mix vraagt om een divers aanbod aan zorg, onderwijs, dagbesteding en ondersteuning. Van de 186 volwassen Oekraïense ontheemden nemen 14 deel aan informeel taalonderwijs. Dat laat zien dat de integratiebereidheid onder een beperkte groep hoog is en dat het aanbod aansluit bij hun behoeften. Minderjarigen (39 personen) volgen allemaal onderwijs. Wat opvalt is dat de groep die vrijwilligerswerk doet, informeel taalonderwijs volgt of meedraait in het meedoen-programma vrij klein is (29). Dit is te verklaren doordat een merendeel van de Oekraïense ontheemden betaald werk heeft. Tegelijk is de omvang van deze groep een organisatorische uitdaging. Het vraagt om goede logistiek, structuur en een stevig netwerk aan partners om de ondersteuning continu te borgen. Met de huidige begeleiding lukt dit goed.

Meedoen-programma

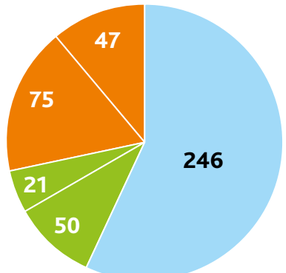
Sinds februari 2026 zetten we het Meedoen-programma in voor alle doelgroepen. Omdat het Ontwikkelcentrum aan de Nijverheidsstraat eind juni opengaat, bieden we een *light-variant* aan, maar wel zo dat ook een deel van Oekraïners en statushouders mee kunnen doen. ■

DASHBOARD VLUCHTELINGENOPVANG GEMEENTE NIJKERK

1 OKT 2025 T/M 31 MRT 2026

Aantallen per locatie

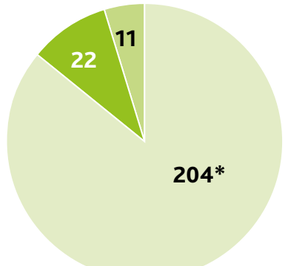
Totaal: 432

Statushouders
50 Passantenhaven
21 HAR-woningen

Asielzoekers
75 De Beurtschipper
47 De Nijverheid

Oekraïense ontheemden
246 Oekraïnepark

Statushouders in-, uitstroom en inburgering

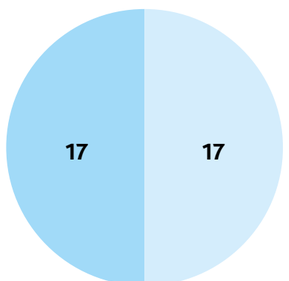

Instroom

Uitstroom
Eigen woning in gemeente Nijkerk

Inburgering
*Inburgering zijn alle statushouders die inburgeren in de gemeente Nijkerk. Inburgeren duurt 3 jaar

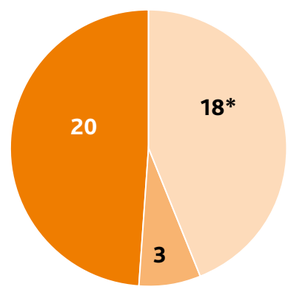
Oekraïense ontheemden in- en uitstroom

Instroom

Uitstroom

Asielzoekers in, uit en doorstroom De Beurtschipper

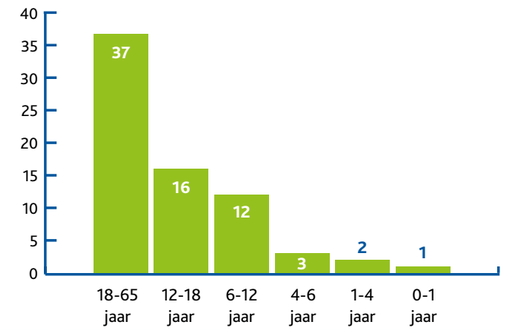
Instroom

Uitstroom

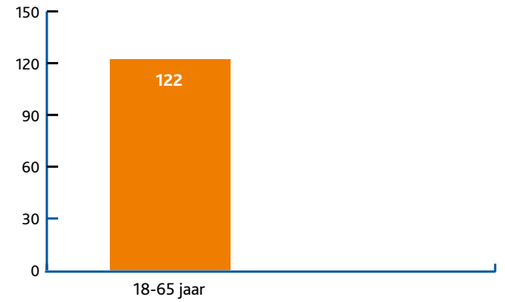
Doorstroom
*Doorstroom = naar andere opvanglocaties buiten gemeente Nijkerk. Er zijn nog geen asiel-zoekers vanuit Nijkerk doorgestroomd naar de doorstroomlocatie voor statushouders.

LEEFTIJD

Statushouders

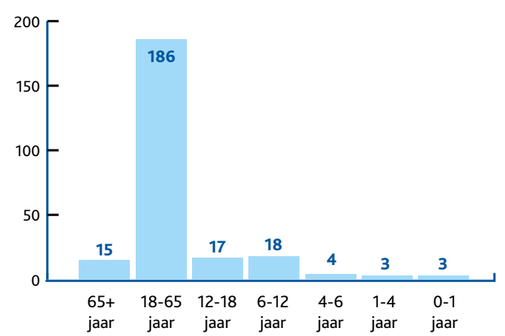

Asielzoekers

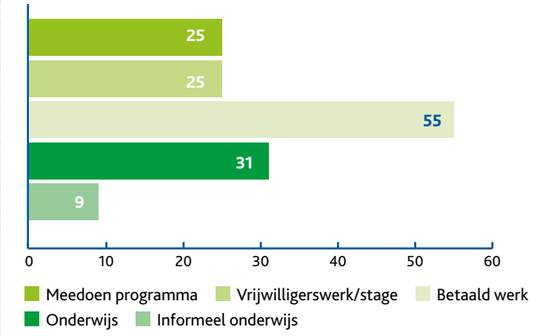
75 Beurtschipper + 47 De Nijverheid (aangekomen op 31 maart)

Oekraïense ontheemden

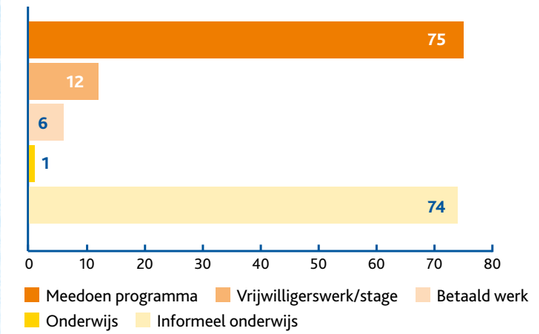

PARTICIPATIE/DAGBESTEDING

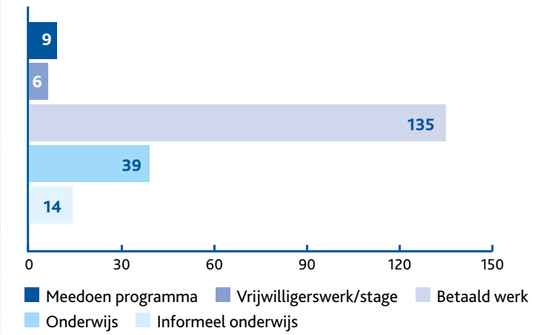
Statushouders

Asielzoekers De Beurtschipper

Oekraïense ontheemden

Investeringen & Financiën

In Nijkerk is het afgelopen jaar veel gebeurd op onze opvanglocaties. We breiden uit, verbouwen door en bereiden nieuwe plekken voor. In dit hoofdstuk schetsen we kort en overzichtelijk waar we staan. Hoeveel is er uitgegeven, wat staat nog op de planning en welke projecten zijn inmiddels afgerond.

De opvang van vluchtelingen in Nijkerk wordt uitgevoerd binnen de beschikbare rijksmiddelen en bestaande budgetten. Daarmee is de aanpak in principe budgetneutraal. De gemeente hoeft hier geen extra geld aan uit te geven en houdt er ook geen geld aan over. Het gaat om een maatschappelijke opgave die we financieel beheerst uitvoeren.

We kijken daarbij niet alleen naar de investeringen in de locaties, maar ook naar de personeels- en exploitatiekosten. Sommige posten vallen gunstiger uit dan verwacht, andere vragen extra inzet. Zo ontstaat een helder beeld van de financiële kant van onze opvang en de keuzes die daarbij horen. Tot slot benoemen we de belangrijkste financiële risico's.

Investeringen in locaties

1. Beurtschipper
a. Begroot: € 2 miljoen
b. Werkelijk: € 2.1 miljoen
c. Prognose: niet van toepassing, bouwproject is afgerond

De kleinschalige asielopvanglocatie De Beurtschipper is in 2025 opgeleverd. Het voormalige kantoorpand is intern verbouwd en biedt nu ruimte aan 75 bewoners. Samen met bewoners is ook de buitenruimte opnieuw ingericht, waardoor de locatie een huiselijke en toegankelijke uitstraling heeft gekregen. De gezamenlijke buitenruimte wordt inmiddels actief en met plezier gebruikt door de bewoners.

2. Nijverheidsstraat/Ontwikkelcentrum
a. Begroot: € 10 miljoen
b. Werkelijk: € 5.5 miljoen
c. Prognose: € 11 miljoen

Op de locatie aan de Nijverheidsstraat is de bestaande bebouwing gesloopt en vervangen door nieuwbouw in modulaire units: kant- en klare gebouwen die op locatie zijn geplaatst. Het woongedeelte en de centrale voorzieningen zijn in maart 2026 opgeleverd. Sinds 31 maart wonen de eerste bewoners op de locatie. De overige modulaire gebouwen voor het Ontwikkelcentrum worden in de komende periode geplaatst en afgewerkt. De afronding wordt eind juni verwacht.

Tijdens het bouwproces is het ontwerp van het Ontwikkelcentrum op verschillende punten verder uitgewerkt. Dit heeft geleid tot aanvullende technische voorzieningen, aanpassingen in de keuken en extra werkzaamheden aan het terrein. Daardoor vallen de totale kosten iets hoger uit dan oorspronkelijk begroot. De locatie ontwikkelt zich tot een plek waar wonen, leren en ontwikkelen straks op één plek samenkomen.

3. De Veenzoom
a. Begroot: € 5 miljoen
b. Werkelijk: € 0
c. Prognose: € 4 miljoen

Voor locatie De Veenzoom zijn de voorbereidingen inmiddels vrijwel afgerond. We kunnen starten met de bouw zodra de benodigde vergunningen definitief zijn. De verwachting is dat dit project binnen het beschikbare budget blijft en mogelijk zelfs een voordeel oplevert. Dat voordeel kan worden ingezet om het tekort bij de Nijverheidsstraat te compenseren.

4. De Middelaar
a. Begroot: € 5 miljoen
b. Werkelijk: € 0 euro
c. Prognose: € 4 miljoen

Ook voor De Middelaar zijn de voorbereidingen vergevorderd. De realisatie kan starten zodra de benodigde vergunningen zijn verleend. Net als bij de Veenzoom ziet het financiële beeld er positief uit. We verwachten dat dit project binnen budget blijft en mogelijk ruimte overlaat. Dit voordeel kan worden ingezet om het tekort bij de Nijverheidsstraat op te vangen.

5. Inventaris
a. Begroot: € 760.000
b. Werkelijk: € 192.000
c. Prognose: € 800.000

Het inventarisbudget is bedoeld voor de volledige inrichting van alle asielopvanglocaties. Voor met name het Ontwikkelcentrum verwachten we hogere kosten dan oorspronkelijk geraamd. Op de overige locaties kunnen we de inrichting binnen budget realiseren. In totaal leidt dit naar verwachting tot een lichte overschrijding van het inventarisbudget.

6. Verkeersmaatregelen
a. Begroot: € 147.000
b. Werkelijk € 23.000
c. Prognose € 125.000

Het budget voor de verkeersmaatregelen is, net als de inventaris, gebaseerd op de aanpassingen die nodig zijn rondom alle asielopvang-locaties. Op basis van de huidige inzichten verwachten we geen aanvullende kosten. De werkzaamheden blijven daardoor ruim binnen het beschikbare budget.

7. Uitbreiding Oekraïnepark
a. Begroot: € 2.4 miljoen
b. Werkelijk: € 2.3 miljoen
c. Prognose: € 2.3 miljoen

De uitbreiding van het Oekraïnepark is vrijwel afgerond. Met deze investering zijn 50 extra opvangplekken gerealiseerd, zodat we kunnen voldoen aan de extra taakstelling van het Rijk. De voorbereidingen startten in december 2025. Er zijn nieuwe voorzieningen geplaatst, het kantoor is verplaatst en de groenvoorziening en infrastructuur zijn verbeterd.

In de eerste helft van 2026 is de locatie verder afgewerkt. De oplevering staat gepland voor medio juni 2026, zodat de nieuwe plekken vanaf de zomer in gebruik kunnen worden genomen. De uitbreiding blijft binnen budget.

Totaalsom investeringskredieten locaties
Begroot: € 25,3 miljoen
Werkelijk: € 10,1 miljoen
Prognose: € 24,3 miljoen

Personeel & Exploitatie

De opvang van asielzoekers, Oekraïense ontheemden en statushouders laat over 2025 per saldo een positief financieel resultaat zien van € 961.000. Het positief resultaat wordt met name veroorzaakt door lagere beveiligings- en kapitaallasten, een verbeterde toerekening van personeelskosten en hogere Rijksbijdragen. De inkomsten bestaan voornamelijk uit bijdragen van het COA en Rijksvergoedingen voor opvang, begeleiding, huisvesting en participatie.

In 2025 zijn onder andere de volgende bijdragen ontvangen:

- **COA-gelden voor asielopvang (€ 1,30 miljoen)**
  Betreft de reguliere bekostiging van het COA voor de realisatie en exploitatie van gemeentelijke opvangplekken voor asielzoekers.
- **HAR+-middelen voor statushouders (€ 1,65 miljoen)**
  Betreft de regeling voor het versneld laten uitstromen van vergunninghouders uit de asielopvang door (tijdelijke) huisvesting en begeleiding in de gemeente.
- **SPUK-gelden statushouders – SiSa M6 (€ 1,82 miljoen)**
  Betreft de bekostigingsregeling voor huisvesting, begeleiding en ondersteuning van statushouders in doorstroomlocaties.
- **SPUK-gelden Oekraïne – SiSa M16 en uitkeringen (€ 3,76 miljoen)**
  Betreft de specifieke uitkering voor de opvang, huisvesting, begeleiding en leefgeldvoorzieningen voor Oekraïense ontheemden.

De uitgaven bestaan voornamelijk uit personeelskosten, leefgeld en opvangkosten, exploitatiekosten van de opvanglocaties en kapitaallasten. De personeelskosten bedragen € 3,40 miljoen. Voor leefgeld en overige opvangkosten is € 2,46 miljoen uitgegeven. De exploitatiekosten bedragen € 863.000 en de afschrijvings- en rentelasten € 845.000.
De verwerking van de investeringen voor de opvang van vluchtelingen is in 2025 aangepast ten opzichte van de oorspronkelijke opzet. De investeringsbijdrage voor de opvanglocaties bedraagt € 22,7 miljoen over een periode van tien jaar en wordt door het COA in 2025 en 2026 beschikbaar gesteld. Deze bijdrage wordt bij de jaarstukken 2025 in mindering gebracht op de boekwaarde van de betreffende investeringen.
Als gevolg hiervan worden voor deze investeringen geen aanvullende rente- en afschrijvingslasten verwerkt.

Vooruitblik 2026

Voor de komende jaren blijft sprake van onzekerheid rondom Rijksregelingen en toekomstige bekostiging van de opvang van vluchtelingen. Met name voor de opvang van Oekraïense ontheemden en de begeleiding van statushouders worden wijzigingen in regelgeving en financiering verwacht.
De gemeente blijft daarom sturen op financiële beheersbaarheid, scenariouitwerking en monitoring van Rijksbijdragen en exploitatiekosten. Daarbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de gevolgen van landelijke besluitvorming, de bezetting van opvanglocaties en de structurele houdbaarheid van de opvangopgave. De belangrijkste risico's en beheersmaatregelen zijn opgenomen in het volgende hoofdstuk.

Financiële risico's en beheersmaatregelen

De opvang van vluchtelingen kent enkele financiële risico's die gevolgen kunnen hebben voor de exploitatie en de continuïteit van voorzieningen. Hieronder wordt per risico toegelicht wat de mogelijke impact is en welke beheersmaatregelen de gemeente treft.

A. Projectgebonden risico's: korte termijn en interne beïnvloeding.

1. Verlenging van de realisatiefase

Wanneer de uitvoering van projecten langer duurt dan gepland, blijft het projectteam en ingehuurde expertise langer nodig. Dit kan leiden tot hogere project- en personeelskosten.

Beheersmaatregelen
- Strakke projectsturing en frequente voortgangsmonitoring.
- Tijdige besluitvorming en afstemming met externe partijen.
- Actief risicomanagement om vertragingen vroeg te signaleren en bij te sturen.

2. Bouwkundige en technische tegenvallers

Onvoorziene omstandigheden in de bouw, zoals prijsstijgingen, aanvullende technische eisen of extra werkzaamheden, kunnen leiden tot hogere investeringskosten dan geraamd.

Beheersmaatregelen
- Vroegtijdige technische toetsing en bouwbegeleiding.
- Aanvullende kostenramingen en scenario's bij start en tijdens uitvoering.
- Ruimte in de planning voor correcties tijdens realisatie.

3. Personeelsuitval en krapte

Wanneer medewerkers uitvallen of wanneer vacatures moeilijk te vervullen zijn, kan aanvullende inhuur nodig zijn. Hierdoor kunnen personeelslasten hoger uitvallen.

Beheersmaatregelen
- Actief HR beleid gericht op duurzame inzetbaarheid.
- Tijdige werving, opleiden en vasthouden van personeel.
- Flexibele schil van inhuur om pieken tijdelijk op te vangen.

B. Externe en structurele risico's: middel- en lange termijn, afhankelijk van landelijke besluitvorming

4. Wijzigingen in rijksfinanciering en wettelijke kaders

Aanpassingen in financieringssystematiek voor de kosten van opvang en begeleiding.

4a. Aflopende rijksregelingen (RTB en DSL)

De RTB en DSL regelingen lopen in 2027 af. Als landelijke of Europese afspraken daarna onvoldoende financiële dekking bieden, kunnen de gemeentelijke kosten voor opvang stijgen. Dit kan leiden tot tijdelijke voorfinanciering of hogere exploitatiekosten voor huisvesting, voorzieningen of begeleiding. Daarnaast kunnen Oekraïense ontheemden zonder transitiedocument terugvallen op de reguliere asielprocedure, wat extra druk kan zetten op gemeentelijke opvanglocaties.

Beheersmaatregelen
- Actieve monitoring van landelijke besluitvorming.
- Uitwerken van financiële scenario's richting 2027 en verder.
- Voorbereiden op mogelijke stijging van instroom en bijbehorende effecten.

4b. Wijzigingen in de Spreidingswet

Aanpassing van landelijke taakstellingen kan betekenen dat eerder ingerichte locaties of contracten niet meer passen bij de vereiste opvangcapaciteit. Dit kan leiden tot ongebruikte locaties, doorlopende vaste lasten of kapitaalverlies, met name na afloop van de bestuursovereenkomst in 2032.

Beheersmaatregelen
- Jaarlijkse herijking van de lokale opvangstrategie.
- Juridische en financiële toetsing van belangrijke besluiten.
- Voorbereiden op nieuwe afspraken en capaciteitsopgaven na 2032.
- Actieve monitoring van landelijke ontwikkelingen.

De gemeente voert actief risicomanagement om de financiële en organisatorische risico's rond opvanglocaties tijdig te signaleren en waar mogelijk te beperken. Door scenario's uit te werken, juridische en financiële toetsing te organiseren en intensief samen te werken met partners en het Rijk, blijft Nijkerk voorbereid op wijzigingen in instroom, financiering en wetgeving.

Hoe de opvang wordt gefinancierd

De financiering van de verschillende vormen van opvang in de gemeente Nijkerk verloopt via meerdere rijksregelingen en afspraken, afhankelijk van de doelgroep.

Asielzoekers

Voor de opvanglocaties in Nijkerk, Hoevelaken en Nijkerkerveen is een bestuursovereenkomst gesloten met het COA met een looptijd van zeven jaar. De gemeente ontvangt hiervoor een vast normbedrag per persoon per dag van €78 (inclusief btw), aangevuld met € 10, - per persoon per dag inclusief BTW extra, dit ter compensatie van de btw-kosten van de diensten en voorzieningen die de gemeente inkoopt. Deze vergoeding wordt toegekend op basis van 100% bezetting, ongeacht het daadwerkelijke aantal bewoners, en wordt vanaf 2026 jaarlijks geïndexeerd volgens de CPI. De middelen worden gefaseerd beschikbaar gesteld gedurende de contractperiode.

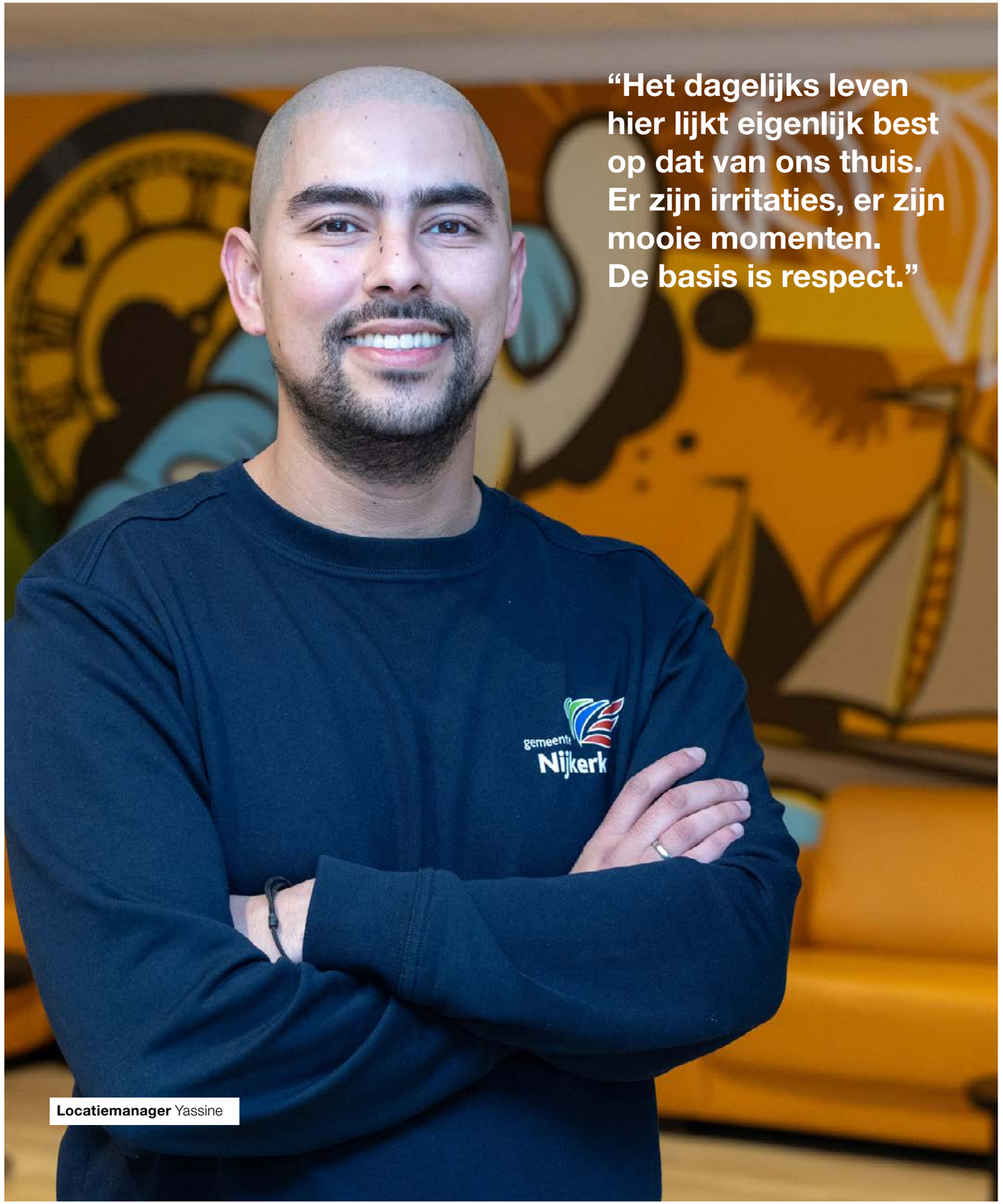
Ontheemden uit Oekraïne

De opvang van ontheemden uit Oekraïne wordt gefinancierd via de Bekostigingsregeling opvang ontheemden uit Oekraïne, die van kracht is tot en met maart 2027. Hoewel het Rijk de toelage per gerealiseerde opvangplek heeft verlaagd, blijft de beschikbare financiering voor de gemeente Nijkerk toereikend. Het Rijk werkt aan een nieuwe regeling die de huidige bekostigingssystematiek op termijn moet vervangen.

Statushouders

Voor de financiering van de opvang van statushouders maakt de gemeente gebruik van verschillende rijksregelingen.

- Via de Specifieke Uitkering (SPUK) voor doorstroomlocaties worden de verbouwing, omgevingsvergunning, exploitatie en begeleiding van De Passantenhaven (40 plekken) bekostigd. Deze uitkering is verleend voor drie jaar, tot en met mei 2027. Als de gemeente de doorstroomlocatie daarna wil voortzetten, kan tot en met 31 december 2028 nog gebruik worden gemaakt van de SPUK. Het Rijk bereidt een opvolgende regeling voor de periode daarna voor.
- De drie gehuurde gezinswoningen van de Kruiskerk en Vredeskerk worden gefinancierd via de Regeling stimuleren uitstroom asiel-opvang. De woningen zijn jaarlijks opzegbaar.
- De 24/7 begeleiding voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen in het begeleid wonenproject aan de Holkerstraat wordt landelijk bekostigd via Nidos, dat hiervoor rijksmiddelen ontvangt.

Locatiemanager Yassine

INTERVIEW LOCATIEMANAGER

AANKOMST en eerste opvang

EEN KIJKJE ACHTER DE SCHERMEN VAN HET DAGELIJKS LEVEN OP DE LOCATIE

YASSINE
Yassine ondersteunt als locatiemanager bewoners in hun dagelijks leven, stuurt de woonbegeleiders aan, werkt nauw samen met de zorgcoördinator en onderhoudt contact met politie, boa’s, de gemeente en omwonenden.

Wanneer je de opvanglocatie aan de Beurtschipper in Nijkerk binnenstapt, valt meteen iets op: ondanks het industrieterrein waar het gebouw staat, voelt de plek verrassend warm en huiselijk. Dat is geen toeval. Locatiemanager Yassine stuurt het team aan vanuit één duidelijke visie: mensen het gevoel geven dat ze welkom zijn, vanaf de eerste minuut.

“Wat buiten misschien wat kil oogt, is binnen een rustige, veilige omgeving waar de mens centraal staat,” vertelt Yassine. “We willen dat bewoners hier kunnen landen. Dat ze voelen: hier is rust, hier mag ik zijn.”

Een warme start: rust, veiligheid en eerste opvang

Nieuwe bewoners komen hier nadat ze zijn overgeplaatst vanaf andere Nederlandse opvanglocaties. Zo’n verhuizing betekent opnieuw wennen. De eerste taak van het team? Rust en veiligheid bieden. “We behandelen mensen zoals we zelf behandeld willen worden,” zegt Yassine. “We zorgen dat de basis op orde is, dat ze weten hoe het hier werkt, wat de huisregels zijn en bij wie ze terecht kunnen met vragen.”

Samenleven: met respect als basis

Het samenleven op de locatie verloopt rustig. Bewoners koken veel samen, helpen elkaar waar nodig en er is veel interesse in de taallessen en activiteiten uit het Meedoen-programma. Dat alles draagt bij aan een prettige sfeer. In zes maanden was er één incident waarbij moest worden ingegrepen: een woordenwisseling omdat vier bewoners last hadden van elkaars muziek. Sindsdien zijn er geen incidenten meer geweest, wat volgens Yassine veel zegt over de rustige sfeer op de locatie.

Relatie met de omgeving: van zorgen naar vertrouwen

In het begin was er in de omgeving wat onrust over de komst van de locatie. Gaandeweg nam die af, mede dankzij open contactmomenten. “Een bedrijf bracht oude smartphones langs en buren schuiven soms aan voor een koffiemoment,” vertelt Yassine. “Direct contact werkt goed.”

Persoonlijke inzichten en ervaringen

Yassine vat het mooi samen: “Het dagelijks leven hier lijkt eigenlijk best op dat van ons thuis. Er zijn irritaties, er zijn mooie momenten. De basis is respect.” Hij vervolgt: “Veel bewoners hebben alles achtergelaten: familie, vrienden, hun oude leven. Als ik hun persoonlijke verhalen hoor, dan breekt mijn hart af en toe en besef ik weer hoe goed we het hier hebben. Dit werk heeft mij zelf ook dankbaarder gemaakt. Ik kon me vroeger irriteren aan kleine dingen, maar dat heb ik nu veel minder. Je gaat echt anders kijken naar wat belangrijk is in het leven.” ■

WERKEN NAAST DE OPVANG

IN HETZELFDE PAND ALS OPVANGLOCATIE DE BEURTSCHIPPER WERKT SASKIA.

Het deel van het gebouw waar nu de opvang is, stond eerder leeg. “Ik vind het mooi dat die ruimte nu een zinvolle invulling heeft gekregen voor mensen die het echt nodig hebben,” vertelt zij.

Vooraf had Saskia wel vragen bij het plan. “Ik was hier best kritisch op,” zegt ze. “Werk en opvang in één pand, dat zie je niet vaak. Ik vroeg me af hoe dat zou gaan werken en wat je kunt verwachten.” Vooral was zij benieuwd of er goed geluisterd zou worden naar de wensen en zorgen van de medewerkers.

Tijdens de voorbereiding en verbouwing voelde Saskia zich goed betrokken. “Er is veel overleg geweest,” vertelt ze. Zo heeft de opvang een eigen ingang gekregen, waardoor het echt als een apart gebouw voelt. Ook is er toezicht en beveiliging aanwezig. Dat geeft haar een gevoel van veiligheid.
Nu de opvang in gebruik is, ervaart Saskia weinig overlast. Het contact met de locatiemanager is goed. “We kunnen makkelijk contact opnemen en ongeveer één keer per maand drinken we samen koffie.” Zo krijgen zij en haar collega’s een beeld van de sfeer op de opvang. “Die is gewoon goed. Er is een vaste groep bewoners en iedereen kent elkaar.” ■

DE OPVANGLOCATIE GEZIEN VANAF DE OVERKANT

TEGENOVER OPVANGLOCATIE DE BEURTSCHIPPER IN NIJKERK IS CARROSSERIEFABRIEK TIJMEN PLOEG B.V. GEVESTIGD.

We vroegen eigenaar Tijmen Ploeg hoe hij de komst van de kleinschalige opvanglocatie ervaart.

Volgens Tijmen heeft de opvang tot nu toe weinig invloed op zijn bedrijf. “We merken er eigenlijk niet veel van,” zegt hij. In het begin was het wel even wennen. “Het is onbekend en je hoort allerlei verhalen uit het land. Dan heb je toch wat zorgen.” In de praktijk valt dat erg mee. Sinds de opening zijn er geen duidelijke veranderingen in de directe omgeving. Ook is er weinig contact geweest met de locatiemanager. “Als er iets is, weet je waar je terechtkunt, maar dat is eigenlijk niet nodig.”

Tijmen neemt deel aan de Werkgroep Omgeving, waarin de gemeente en betrokkenen met elkaar in gesprek gaan. Samen wordt momenteel bekeken of bewoners van de opvang mogelijk werk kunnen doen bij bedrijven in de buurt. Dit wordt nog verder onderzocht. Alles bij elkaar verloopt het contact met de opvanglocatie rustig. “Er is verder weinig over te melden,” zegt Tijmen. “Het gaat gewoon zijn gang en ze houden de omgeving netjes.” ■

INTERVIEW BEWONER BEURTSCHIPPER

VANAF DAG ÉÉN VOELDE IK ME WELKOM

Het leven op de Beurtschipper vroeg in het begin wat aanpassing. Nieuwe mensen, veel verschillende culturen en gewoontes.

Ook het samen schoonhouden van de opvang was even zoeken. “We maakten een schoonmaakrooster,” vertelt Salah. Het samenwerken met andere bewoners gaat steeds beter. Ook koken we vaak samen. Iedereen helpt elkaar en ook de woonbegeleiders ondersteunen ons heel goed met het invullen van formulieren en de weg vinden naar instanties.”

Inmiddels heeft Salah zijn ritme gevonden. Hij wandelt elke dag twee uur, gaat geregeld naar de sportschool, volgt drie keer per week taalles en helpt graag mee als vrijwilliger. Daarnaast wil hij graag iemand in het bijzonder bedanken: “Ik krijg elke week Nederlandse les van een vrijwilliger op de Beurtschipper. Hij legt alles heel rustig en vriendelijk uit. Dat helpt mij zo veel. Ik ben hem echt heel dankbaar.”

SALAH

Salah (47) uit Jemen verblijft nu een half jaar op de Beurtschipper. Zijn reis naar Nederland was zwaar, maar toen hij in Nijkerk aankwam, voelde hij opluchting. “We kregen eten, een kamer… het voelde goed.”

Wat hem ook raakt, is het contact met Nijkerkers. Al op zijn tweede dag namen vrijwilligers hem en andere bewoners mee het centrum in. “Ze lieten ons de stad zien, maakten tijd voor ons. Het gaf me het gevoel dat ik hier niet alleen was.” Ook nu ervaart hij die warmte. “Mensen zeggen gedag, maken een praatje. Dat vind ik heel mooi.”

Zijn familie in Jemen mist hij iedere dag, maar hij kijkt vooruit. “Ik hoop hier te mogen blijven, te werken en een nieuw leven op te bouwen.” ■

Jemen verkeert nog altijd in een diepe humanitaire crisis door jarenlange oorlog, armoede en klimaatproblemen. Miljoenen mensen hebben te weinig voedsel, onvoldoende medische zorg en leven dagelijks in onveiligheid.

Bewoner Beurtschipper Salah

TAAKSTELLING OPVANG ASIELZOEKERS

- **Spreidingswet en verdeelbesluit**
  De Spreidingswet geldt sinds 1 januari 2024. Het doel is om asielzoekers eerlijk over gemeenten te verdelen. De taakstelling per gemeente hangt af van vaste regels, zoals het aantal inwoners en sociaaleconomische kenmerken. De minister van Asiel en Migratie stelt elke twee jaar een landelijk verdeelbesluit vast.
- **Provinciaal plan en uitgangspunt Nijkerk**
  In het Provinciaal Plan Asielopvang Gelderland 2025 - 2026 (najaar 2024) kreeg Nijkerk een taakstelling van 278 opvangplaatsen. Daarvan zijn 24 plaatsen voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv). Dit aantal was de basis voor het plan van aanpak en de besluiten van de gemeenteraad.
- **Eerste verdeelbesluit en reactie van de raad**
  In december 2024 kwam het eerste landelijke verdeelbesluit. Hierin kreeg Nijkerk 153 opvangplaatsen en geen amv-taakstelling. In februari 2025 besloot de gemeenteraad toch vast te houden aan 278 opvangplaatsen, zoals afgesproken in het plan van aanpak.
- **Bezwaar en aangepast verdeelbesluit**
  De provincie Gelderland en alle Gelderse gemeenten maakten bezwaar tegen dit verdeelbesluit. Eind 2025 volgde een aangepast verdeelbesluit. Hierin kreeg Nijkerk opnieuw 278 opvangplaatsen, zonder amv-taakstelling. Dit past bij het beleid van Gelderland om amv's op te vangen op enkele speciale locaties.
- **Capaciteitsraming 2026-2028**
  In de capaciteitsraming 2026–2028 (februari 2026) staat voor Nijkerk een indicatief aantal van 255 opvangplaatsen. Daarvan zijn 16 plaatsen voor amv's. Deze raming vormt de basis voor een nieuw provinciaal plan en een nieuw landelijk verdeelbesluit eind 2026.
- **Inzet en de rol van de gemeenteraad**
  De gemeente blijft uitgaan van 278 opvangplaatsen. Dit sluit aan bij de plannen van aanpak en de bestuursovereenkomst met het COA. Als een volgend verdeelbesluit toch leidt tot een mogelijke wijziging, legt het college dit eerst voor aan de gemeenteraad.

Wat komt er op Nijkerk af?

DRIE DOELGROEPEN, DRIE WERELDEN: DE BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN OP EEN RIJ

De opvang in Nijkerk draait om drie groepen mensen: statushouders, asielzoekers en Oekraïense ontheemden. Voor elke doelgroep gelden andere regels, opgaven en landelijke ontwikkelingen. Om duidelijk te laten zien wat er speelt, hebben we de belangrijkste punten per groep samengevat in drie tabellen. Daarmee wordt in één oogopslag duidelijk waar de druk ligt, welke maatregelen van kracht zijn en welke veranderingen eraan komen.

ASIELZOEKERS

Asielzoekers verblijven nog in procedure en afhankelijk van landelijke opvang. Door hoge instroom en vastlopende doorstroom staat het systeem onder druk. Nieuwe wetgeving en het EU-Migratiepact veranderen de asielketen ingrijpend de komende jaren.

Onderwerp	Toelichting
Spreidingswet	Het nieuwe kabinet kiest ervoor de Spreidingswet te handhaven. Gemeenten moeten dus opvang blijven organiseren volgens deze wet.
EU-Migratiepact	Met dit pact worden asielaanvragen sneller en strenger beoordeeld in Europa. Nederland is verplicht om capaciteit te bieden aan 211 mensen die gelijktijdig deze snelle grensprocedure kunnen doorlopen.
Tekort aan opvangcapaciteit	Door hoge instroom en plekken die bezet worden gehouden door statushouders blijft er een groot tekort bestaan en blijft noodopvang noodzakelijk.
Landelijk kader opvang ongewijzigd	Daarmee blijven de tweejaarlijkse capaciteitsraming en regionale verdeling het wettelijke kader voor de organisatie van opvangplekken.
Gezinshereniging	Sinds december 2025 verzorgt de IND de begeleiding bij gezinshereniging. Door het wegvallen van gespecialiseerde ondersteuning neemt het risico op fouten, langere doorlooptijden en extra druk op de keten toe.

STATUSHOUDERS

Statushouders hebben een verblijfsvergunning en moeten door gemeenten worden gehuisvest. Door woningtekorten stagneert de uitstroom uit de opvang, wat landelijke druk veroorzaakt. Deze ontwikkelingen vertalen zich naar een grotere lokale opgave om tijdig passende huisvesting te realiseren.

Onderwerp	Toelichting
Wettelijke taakstelling	Gemeenten zijn wettelijk verplicht statushouders te huisvesten op basis van de halfjaarlijkse, door het Rijk vastgestelde, taakstelling. Deze taakstelling is leidend. Voor 2026-I moet Nijkerk 38 statushouders huisvesten.
Voorrang bij toewijzing sociale huurwoningen	Het landelijk verbod is ingetrokken. Gemeenten mogen voorrang blijven geven zolang er geen nieuwe wetgeving is. Het nieuwe wetsvoorstel volgt na realisatie van het landelijke programma voor flexwoningen.
Druk op COA	Veel COA-opvangplekken worden bezet door statushouders die niet kunnen uitstromen. Hierdoor blijft dure noodopvang nodig en vertragen procedures in de gehele asielketen.
Rijksmaatregelen €30.000	Het Rijk stimuleert gemeenten om tijdelijke woonplekken te creëren voor statushouders om de uitstroom te versnellen. Gemeenten ontvangen hiervoor €30.000 per statushouder tot juli 2026.
Doorstroomlocaties €66/dag	Het Rijk stimuleert de ontwikkeling van doorstroomlocaties. Gemeenten krijgen €66 per dag per plek aangevuld met een transitiekostensubsidie. De bekostiging geldt maximaal 1 jaar per statushouder en gemeenten kunnen maximaal 3 jaar deelnemen.
Logeerregeling	Statushouders kunnen via de COA-regeling tot 3 maanden bij familie, vrienden of gastgezin verblijven, met behoud van weekgeld en zorg.
Flexwoningen & woningdelen	Het kabinet stimuleert de inzet van flexwoonlocaties, modulaire units en woningdelen om de uitstroom van statushouders uit opvang voor asielzoekers te versnellen. Voor de Passantenhaven geldt dat de doorstroomlocatie voor een periode van drie jaar is vergund en gefinancierd. Dit vraagt tijdige afweging over het vervolg na deze periode.

OEKRAÏENSE ONTHEEMDEN

Oekraïense ontheemden vallen tot maart 2027 onder tijdelijke EU-bescherming. Daarna vervalt deze status en moeten zij overgaan naar reguliere verblijfs- of asielprocedures. Dat kan grote landelijke gevolgen hebben voor de asielketen en de vraag naar woonruimte.

Onderwerp	Toelichting
Einde Richtlijn Tijdelijke Bescherming 2027	Na het aflopen van de RTB op 4 maart 2027 ontvangen Oekraïense ontheemden automatisch een transitiedocument: een tijdelijke verblijfsvergunning van 3 jaar om hun toekomst in Nederland of terugkeer naar Oekraïne voor te bereiden.
Normalisatie	Met het transitiedocument gaan zij zelf huur en zorgverzekering betalen, waardoor hun rechten en plichten dichter bij die van andere inwoners met een verblijfsvergunning komen te liggen.
Gevolgen transitiedocument voor gemeenten	Voor gemeenten betekent dit dat opvang zoveel mogelijk wordt omgezet in reguliere huisvesting en dat leefgeldregelingen en gemeentelijke opvang geleidelijk afgebouwd worden. Dit vraagt een grote organisatorische en financiële overgang.
Arbeidsparticipatie	Het Rijk wil de hoge arbeidsparticipatie onder Oekraïnse ontheemden (ongeveer 60%) behouden, zodat zij zoveel mogelijk zelfstandig kunnen wonen en leven.
Terugkeerbeleid	Het Rijk bereidt een terugkeerprogramma voor, gericht op duurzame vrijwillige terugkeer naar Oekraïne. Dienst Terugkeer & Vertrek ondersteunt nu al ontheemden die terug willen keren, onder meer bij het regelen van documenten en reizen.
Doelgroepflexibele regeling	Vanaf 2026 kunnen gemeenten opvangcapaciteit flexibeler inzetten, waarbij locaties ook tijdelijk beschikbaar kunnen zijn voor andere maatschappelijke doelgroepen.
Instroom na 2027	Het aflopen van de RTB activeert naar verwachting circa 150.000 asielaanvragen, wat extra grote druk op de IND en het COA legt.
Zorgen vanuit de VNG	Gemeenten vrezen dat zij onvoldoende zijn voorbereid op het einde van de RTB, met risico op een tekort aan woningen en een sterke toename van bijstandsaanvragen.

Iedere

asielzoeker die in de gemeente Nijkerk aankomt, begint aan een nieuwe fase in een nog onzekere toekomst.

IN DIT ARTIKEL LATEN WE ZIEN HOE ZE HUN EERSTE PERIODE BELEVEN ÉN HOE ONZE NIJKERKSE VLUCHTELINGENAANPAK DEZE WEG ONDERSTEUNT.

AANKOMST

Dit is Samir. Hij is sinds een paar maanden in Nederland, en op weg van een COA-locatie naar Nijkerk. In Nijkerk geloven we dat meedoen vanaf dag één helpt. Dat geeft structuur, eigen verantwoordelijkheid, en vertrouwen. Samir bouwt hier stap voor stap aan zijn toekomst. We nemen je mee op zijn reis.

WE GEBRUIKEN DE NAAM SAMIR ALS VOORBEELD

maar het had net zo goed Samira kunnen zijn. Want zijn verhaal staat voor iedereen die bij ons binnenkomt, van het eerste welkom tot begeleiding, activiteiten en de opbouw naar zelfstandigheid.

Vanaf dag één bieden we rust, structuur en een veilige basis, zodat mensen kunnen deelnemen, groeien en zich gezien en welkom voelen. De Nijkerkse aanpak is menselijk, duidelijk en actief. Samen zorgen we ervoor dat iedereen vanaf de eerste dag kan meedoen.

INHUIZEN & EERSTE BEGELEIDING

Samir komt te wonen in één van de vier kleinschalige opvanglocaties van de gemeente Nijkerk. Hij wordt ontvangen door zijn woonbegeleider. Die is zijn vaste aanspreekpunt en begeleidt hem in het dagelijks leven op de locatie.

INCHECK & PRAKTISCHE START

Bij aankomst maakt hij kennis met de locatiemanager en worden zijn persoonsgegevens vastgelegd in het nieuwkomers registratiesysteem. Samir krijgt een pasje en uitleg over hoe alles werkt op de locatie en welke regels er gelden.

RONDLEIDING & WOONOMGEVING

Tijdens een rondleiding ziet Samir waar hij kookt, de was kan doen en waar hij kan ontspannen. De keuken en huiskamer vormen één gezamenlijke leefruimte. Hoe die ruimte eruitziet, verschilt per locatie.

KAMER

Samir krijgt een gedeelde kamer. Samen met zijn huisgenoten zorgt hij ervoor dat de kamer en de woonruimte netjes blijven. De woonbegeleider helpt hem om rustig te landen en zijn plek te vinden.

INTAKE & ZORGCOÖRDINATIE

In een persoonlijk gesprek brengt de zorgcoördinator samen met Samir zijn situatie in kaart aan de hand van de zeven leefgebieden. Zo wordt duidelijk wat goed gaat, waar ondersteuning nodig is en hoe Samir zich verder kan ontwikkelen.

- Psychische gezondheid
- Sociale relaties
- Financiën
- Lichamelijke gezondheid
- Zingeving
- Wonen
- Werk en activiteiten

KEUZES: LEREN, WERKEN EN ONTWIKKELEN

Voordat Samir aan de slag gaat, bekijken we samen wat bij hem past. Denk aan onderwijs, voorinburgering, taallessen, werken in een werkleerbedrijf zoals de kringloop of de fietsenwerkplaats, of andere vormen van dag-invulling.

DAGINDELING

Samir is zelf verantwoordelijk voor het invullen van zijn dag. Iedere bewoner doet minimaal zeven dagdelen per week mee aan activiteiten. De woonbegeleider coacht en stuurt bij waar nodig.

ONTWIKKELCENTRUM

In Ontwikkelcentrum Nieuw Nijver werkt Samir aan taal, vaardigheden en een dagritme.

MEEDOEN-COACH

Een belangrijk onderdeel van de zeven leefgebieden is meedoen in de samenleving. De meedoencoach helpt Samir om ervaring op te doen, zijn talenten te benutten en zijn gevoel van eigenwaarde te versterken. Zo groeit zijn zelfvertrouwen en toekomstperspectief.

TAALLESSEN

Tijdens de taallessen leert Samir zich steeds beter uitdrukken. Taal is de sleutel tot contact met anderen en een belangrijke stap richting werk en verdere integratie.

ONTWIKKELING RICHTING WERK

Door mee te doen in de fietsenwerkplaats, of ergens anders, bouwt Samir werkervaring op. Zodra hij er klaar voor is, begeleiden we hem versneld naar betaald werk.

BESLISMOMENT

Tijdens zijn verblijf volgt uiteindelijk het beslismoment over zijn verblijfsvergunning. Dit duurt gemiddeld ongeveer een jaar.

TERUGKEER

Bij een afwijzing volgt een zorgvuldig terugkeertraject, met duidelijke informatie en waar nodig begeleiding.

STATUSHOUDER

Wanneer Samir een verblijfsvergunning krijgt en in Nijkerk of de regio kan blijven, start zijn officiële inburgeringsproces. Inburgeren staat daarbij centraal, naast wonen en verder meedoen in de samenleving.

Voortgang **huisvesting statushouders in Nijkerk**

In Nijkerk is de afgelopen jaren veel ervaring opgebouwd met de huisvesting en begeleiding van statushouders. Door gericht te investeren in tijdelijke opvang, begeleiding, samenwerking met woningcorporaties en aanvullende tijdelijke huisvestingsinitiatieven is het gelukt de achterstand uit 2024 in te lopen en de wettelijke taakstelling weer op orde te brengen.

Taakstelling en voortgang

In 2025 maakte Nijkerk een grote inhaalslag: de volledige achterstand uit 2024 werd weggewerkt. Ook de taakstelling voor het eerste halfjaar van 2026 (38 personen) is al ingevuld. Dat we op dit moment boven de totale taakstelling uitkomen, komt vooral door factoren die buiten onze invloed liggen, zoals gezinshereniging en groepen die wel meetellen maar nog niet in definitieve huisvesting wonen, zoals bewoners van De Passantenhaven en de doorstroomwoningen. Deze extra plaatsingen verrekenen we binnen onze eigen totale taakstelling, zodat we uiteindelijk niet boven het vastgestelde aantal uitkomen.

Doorstroom en voorbereiding op zelfstandig wonen

Doorstroom vormt een belangrijk onderdeel van de Nijkerkse aanpak. In plaats van een directe overstap van de COA-opvang naar een vaste woning verblijven statushouders eerst tijdelijk op een doorstroomlocatie. Daar krijgen zij begeleiding van woonbegeleiders en de zorgcoördinator op de zeven leefgebieden en worden zij waar nodig ondersteund door klantmanagers Inburgering en Werk bij het starten van de inburgering en het vinden van passend (betaald) werk. Tegelijkertijd werken zij aan praktische vaardigheden en ontstaat ruimte om zorgvuldig een passende woning te zoeken en toe te kunnen wijzen. Deze vroege ondersteuning geeft snel inzicht in ondersteuningsbehoeften en helpt om latere knelpunten te voorkomen.

Doorstroomlocatie De Passantenhaven

In mei 2024 opende de doorstroomlocatie De Passantenhaven. Deze locatie biedt plaats aan 40 statushouders die tijdelijk verblijven voordat zij

De kinderen van de Passantenhaven tijdens Burendag 2025

doorstromen naar een vaste woning. Bewoners worden begeleid op zeven leefgebieden, zoals gezondheid, financiën, dagelijks functioneren en sociale netwerken. De Passantenhaven is inmiddels aangepast, zodat ook gezinnen van vier tot vijf personen kunnen verblijven in studio's. Dat werkt goed en draagt bij aan rust en onderlinge verbondenheid. In 2025 werd de locatie anderhalf keer 'geleegd en gevuld': ongeveer 75 bewoners stroomden door naar een woning, waarna evenveel nieuwe bewoners instroomden.

HAR-woningen

Naast de Passantenhaven huren we sinds februari 2025 3 gezinswoningen via de Kruiskerk en de Vredeskerk. De kosten worden gedekt via de Hotel- en Acccommodatieregeling (HAR), waardoor bewoners direct meetellen voor de taakstelling en sneller kunnen starten met inburgering en participatie. Deze woningen bieden elk ruimte aan zes personen en zijn bedoeld voor gezinnen. De betrokken kerken verzorgen de exploitatie en maatschappelijke begeleiding, waardoor bewoners in een kleinschalige en ondersteunende woonomgeving kunnen landen.

Huisvesting voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV's)

Aan de Holkerstraat 43 - 45 is in 2024 een begeleid-wonenproject gestart voor negen jonge statushouders van 16 tot 18 jaar. Nidos beheert het project en Selam Zorg verzorgt de maatschappelijke begeleiding. Door 24/7 ondersteuning kunnen deze jongeren veilig en stabiel toewerken naar zelfstandigheid.

Samenwerking met woningcorporaties

De voortgang in Nijkerk is mede te danken aan de samenwerking met de twee woningcorporaties, Woningstichting Nijkerk (WSN) en de Alliantie. Nieuwe projecten, zoals 'Wonen bij Jaap', hebben extra woonruimte opgeleverd voor heel Nijkerk. Van de 252 nieuwe woningen in dit project zijn 45 woningen gereserveerd om aan de wettelijke taakstelling voor de huisvesting van statushouders te voldoen. Daarmee blijft de verhouding tussen woningen voor statushouders en reguliere woningzoekenden in balans en houden we ons aan de afgesproken kaders.

Staushouder Hamza

INTERVIEW STATUSHOUDER

De mensen hier hebben veel voor mij gedaan. Daar wil ik heel graag iets voor teruggeven.

HAMZA ALKADRI is 21 jaar en woont sinds 3 jaar in Nederland. "Ik heb eerst in Amersfoort gezeten. Toen ik een verblijfsvergunning kreeg kwam ik in de Passantenhaven in Nijkerk te wonen. Daar hebben ze me heel goed geholpen. Ik vond vooral dat ze daar heel rustig en aardig waren. Mensen behandelen elkaar met veel respect. Ze hielpen mij ook erg om Nederlands te leren.

"Vanaf de Passantenhaven ben ik ook naar school gegaan. Ik doe nu het MBO. Het liefste word ik kapper. Ik heb eerder ook op de kapperschool gezeten en dat vond ik heel erg leuk."

"Ik heb nu sinds 9 maanden een eigen woning in Nijkerk. Daar ben ik heel erg blij mee. Mijn broer woont in hetzelfde gebouw en ik ken steeds meer mensen in Nijkerk. Iedereen is erg aardig en ik probeer dat ook voor hen te zijn. Als je respect geeft, dan krijg je het ook terug heb ik gemerkt."

"Ik krijg niet heel vaak bezoek, want ik ben vooral heel druk met school en met Nederlands leren. Dat vind ik belangrijk. Nu krijg ik nog geld via DUO, maar ik wil op mijn 26ste een eigen bedrijf hebben, een eigen auto en genoeg geld verdienen. Misschien wel met een kapperszaak hier in Nijkerk. Ik wil wel heel graag in Nijkerk blijven. De mensen hier hebben veel voor mij gedaan en daar wil ik heel graag iets voor teruggeven."

Na jaren van oorlog is het op sommige plekken rustiger in Syrië. Toch is het land nog niet veilig. In verschillende gebieden is nog geweld en zijn gewapende groepen actief. Ook liggen er veel mijnen en onontplofte bommen. Veel mensen leven in armoede en belangrijke voorzieningen, zoals huizen en ziekenhuizen, zijn nog steeds kapot.

INTERVIEW WOONBEGELEIDER FARHAD

“WIJ ZIJN DE OGEN EN OREN OP DE LOCATIE”

DE NIJKERKSE AANPAK VAN VLUCHTELINGENOPVANG DOOR DE OGEN VAN WOONBEGELEIDER FARHAD

Als we de opvanglocatie binnenlopen voor het interview, is Farhad al druk bezig. Een bewoner heeft al langere tijd last van zijn knie. Een operatie was nodig, maar door zijn vlucht en de lange periode van onzekerheid is dat er nooit van gekomen. Nu heeft hij erg veel pijn en wil hij graag naar de huisarts. Farhad schakelt een collega in. “Zoiets regel je niet in vijf minuten,” legt hij uit. “Je moet goed luisteren en soms een tolk inschakelen.” Om hem heen staan meer bewoners met vragen: een map vol administratie, een korte praktische vraag. Het typeert Farhads werk.

Rust, structuur en vertrouwen

Farhad werkt als woonbegeleider op zowel de opvanglocatie voor asielzoekers als de doorstroomlocatie voor statushouders in Nijkerk. “Ik ben er voor bewoners in het dagelijks leven,” vertelt hij. “Op de opvang zorg ik voor rust en structuur en help ik mensen hun weg te vinden in Nederland. In de doorstroom begeleid ik hen richting zelfstandigheid: wonen, zorg, meedoen in de maatschappij.” Een werkdag begint met het doornemen van het logboek: welke afspraken en bijzonderheden zijn er? Daarna volgen gesprekken met bewoners, praktische ondersteuning en afstemming met collega’s en zorgpartners. Aan het einde van de dag legt hij alles vast in de dossiers. “Wij zijn de ogen en oren op de locatie. Wij signaleren hoe het écht met iemand gaat.”

“Wij signaleren hoe het écht met iemand gaat.”

Luisteren tussen de regels door

Die signalen zijn soms klein, maar veelzeggend: iemand die zijn familie mist, moeite heeft met dagbesteding of emotioneel vastloopt. “Veel statushouders hebben jarenlang in overlevingsstand geleefd,” zegt Farhad. “Als er rust komt, komt ook alles naar boven. Dat schakelen is soms moeilijk voor hen.” Soms is luisteren genoeg. Soms is extra hulp nodig en wordt de zorgcoördinator betrokken. “Een luisterend oor kan al enorm helpen.”

Laagdrempelig contact

Wat Farhad belangrijk vindt, is laagdrempelig contact. Even meelopen naar de supermarkt, samen een kop thee drinken of iemand begeleiden naar een afspraak. “Op die momenten ontdek je vaak wat er echt speelt. Dat vertrouwen win je niet met formulieren, maar door echt contact te maken.”

Van wachten naar vooruitkijken

Samen met klantmanagers van de gemeente Nijkerk ondersteunt Farhad statushouders bij zaken als uitkeringen, verzekeringen en betaald werk. Het moment waarop iemand de sleutel van een eigen woning krijgt, is voor hem een hoogtepunt. “Dan zie je hoeveel iemand gegroeid is en echt klaar is om deel uit te gaan maken van de maatschappij.”

De kracht van de Nijkerkse aanpak

Juist aan het einde van de dag blijft Farhad vaak nog even zichtbaar op de groep. Geen afspraak gewoon een praatje. “Goede begeleiding begint bij vertrouwen.” Dat is de kern van de Nijkerkse aanpak: nabijheid, samenwerking en aandacht voor de mens achter het verhaal. Met professionals, vrijwilligers en betrokken buurtbewoners werkt de gemeente Nijkerk aan meer dan opvang alleen. Het is een aanpak die perspectief biedt en ruimte geeft om te groeien. ■

Een woonbegeleider in de vluchtelingenopvang ondersteunt bewoners bij het dagelijks wonen, bevordert zelfredzaamheid en zorgt voor een veilige, leefbare woonomgeving.

Een zorgcoördinator in de vluchtelingenopvang coördineert de zorg en ondersteuning voor bewoners en schakelt met interne en externe zorgprofessionals om passende en tijdige hulp te organiseren.

INTERVIEW ZORGCOÖRDINATOR AIDA:

ZORG MET OVERZICHT EN NABIJHEID

ZORGCOÖRDINATOR AIDA OVER BEGELEIDEN NAAR ZELFSTANDIGHEID

Wanneer een nieuwe bewoner aankomt op de opvang- of doorstroomlocatie, is Aida vaak één van de eerste vaste gezichten. Als zorgcoördinator voert zij de intakes en neemt ze de tijd om iemand te leren kennen. “Tijdens dat eerste gesprek lopen we samen de zeven leefgebieden langs,” vertelt ze. “Zo krijg je een volledig beeld van hoe iemand zich voelt en waar behoefte aan is.”

Samen een plan maken

De zeven leefgebieden vormen de basis voor een persoonlijk plan. Dat plan beschrijft hoe het nu gaat, wat al goed loopt en waar samen aan gewerkt wordt. Aida stelt dit plan altijd samen met de woonbegeleider op. “Zij zien bewoners elke dag. Hun kijk is onmisbaar. Als we goed samenwerken en op één lijn zitten, voelt de begeleiding voor bewoners ook logisch en veilig.” Aida bewaakt ondertussen het overzicht. Met wat afstand kijkt ze mee hoe het gaat en stuurt ze bij als dat nodig is.

ZEVEN LEEFGEBIEDEN

1. Zingeving
2. Wonen
3. Financiën
4. Sociale relaties
5. Lichamelijke gezondheid
6. Psychische gezondheid
7. Werk en activiteiten

Kleine stappen, grote winst

Voor veel statushouders zijn financiën een uitdaging. “Het systeem hier is heel anders. Vooruit plannen, vaste lasten, één uitbetaling per maand dat is wennen.” Samen met de woonbegeleider helpt Aida bewoners stap voor stap grip te krijgen. Ook sociale contacten verdienen aandacht. “Veel mensen missen verbinding met Nederlanders. Eén vertrouwd contact kan al zoveel doen voor iemands zelfvertrouwen.” Maatjes, vrijwilligers en gezamenlijke activiteiten helpen bewoners om weer open te durven staan voor anderen.

Zorg wanneer het nodig is

Bij mentale problemen is het vooral belangrijk om goed te signaleren. “Trauma’s los je niet zelf op,” zegt Aida. “Wij luisteren, nemen zorgen serieus en zorgen dat iemand bij de juiste zorg terechtkomt.” Dat vraagt soms geduld, maar samenwerken is hierin cruciaal.

“Wij zijn er om te ondersteunen, niet om over te nemen.”

Een plek om te landen

Wat Aida het mooiste vindt, is groei zien. “Statushouders komen hier vaak binnen met weinig houvast. Als ze vertrekken met kennis, overzicht en vertrouwen, dan weet je: deze tussenstop heeft geholpen.”
De aanpak in Nijkerk noemt ze waardevol en mensgericht. “Het is een plek waar mensen mogen landen. Waar rust ontstaat. En van waaruit ze hun eigen weg weer kunnen vervolgen.” ■

Wat is het verschil tussen een statushouder en asielzoeker?
Een asielzoeker is iemand die asiel heeft aangevraagd en nog wacht op een beslissing, terwijl een statushouder iemand is die een verblijfsvergunning heeft gekregen en in Nederland mag blijven.

OPVANGLOCATIE

DE NIJVERHEID

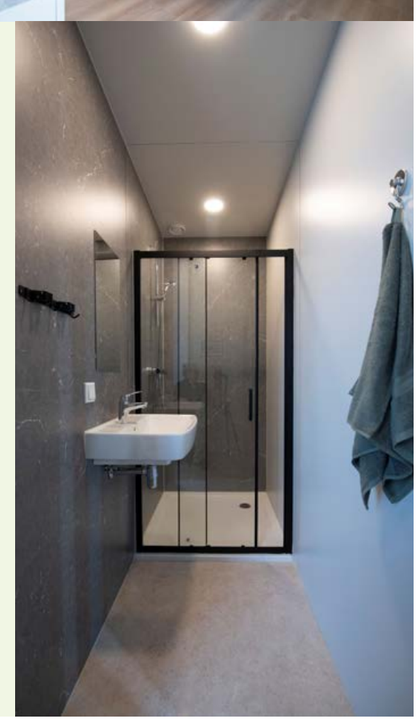
De opvanglocatie aan de Nijverheidsstraat bestaat uit modulaire, verplaatsbare gebouwen. Deze gebouwen worden nu gebruikt voor opvang en kunnen later worden ingezet voor andere doelgroepen.

Wonen en voorzieningen

Bewoners wonen in woonunits die zij met z'n vieren delen. Elke woonunit heeft een gezamenlijke keuken en badkamer. Zo kunnen bewoners zelf koken en hun dagelijks leven zoveel mogelijk zelfstandig organiseren. Op het terrein is een washok, waar bewoners hun was kunnen doen. Daarnaast is er een gebouw met centrale voorzieningen. Hier zijn de beveiliging en de woonbegeleiding aanwezig. Zij zorgen voor toezicht, veiligheid en ondersteuning bij het wonen op de locatie. Bewoners kunnen hier terecht met vragen of zorgen.

Begeleiding en zorg

Voor medische zorg werkt de gemeente samen met GezondheidsZorg Asielzoekers (GZA). GZA houdt op vaste momenten spreekuur. Het COA houdt ook spreekuur op de locatie en begeleidt bewoners met hun procedure. Veiligheid en leefbaarheid staan centraal en er gelden duidelijke huisregels en afspraken.

“JUIST DOOR DIE ERVARING ZIE IK HOEVEEL MOOIS ER KAN ONTSTAAN WANNEER JE VLUCHTELINGEN PERSOONLIJK LEERT KENNEN.”

VRIJWILLIGER IN HET ZONNETJE:

Nel

brengt warmte en creativiteit naar de Beurtschipper

Elke woensdagmiddag is vrijwilliger Nel te vinden op de Beurtschipper, een kleinschalige opvanglocatie waar mensen tijdelijk wonen terwijl zij wachten op duidelijkheid over hun asielprocedure. Op deze plek wonen zowel vrouwen als mannen, maar de handwerkactiviteit die Nel begeleidt, wordt vooral door een vaste groep vrouwen bezocht.

In oktober startte ze samen met vrijwilliger Trix met de breiclub. Sindsdien is er een vaste groep van tien à elf deelneemsters die elke week aanschuift. Wat officieel een uurtje breien en haken is, groeit bijna altijd uit tot een lange en gezellige middag. “We hebben het zo fijn samen dat de tijd vanzelf voorbijgaat,” vertelt Nel met een warme glimlach. Met restjes wol en met een klein budget van de gemeente kreeg elke deelneemster twee bollen nieuwe wol. Zo kan iedereen een warme sjaal maken voor de winterdagen.

Nel is een gepensioneerde, lieve en betrokken vrouw met een open blik op de wereld. Die houding maakt haar enorm waardevol in haar contact met de bewoners. Vrouwen van allerlei leeftijden schuiven bij haar aan, ook vrouwen die nog nooit een brei- of haaknaald hebben vastgehouden. Nel legt alles rustig en stap voor stap uit. “We houden het eenvoudig. Iedereen werkt op haar eigen tempo en we helpen elkaar.”

Begrip door eigen ervaring

Nel kwam vorig jaar via het vrijwilligersevent van de gemeente in aanraking met vrijwilligerswerk voor vluchtelingen. De inspirerende sfeer en gesprekken maakten haar enthousiast. Ze weet hoe het is om opnieuw te moeten beginnen in een vreemd land: ze woonde dertig jaar in Oostenrijk en moest zelf wennen aan een nieuwe taal en cultuur. “Je mist dingen, je moet je aanpassen. Daarom begrijp ik deze mensen goed.” Juist door die ervaring ziet ze hoeveel moois er kan ontstaan wanneer je vluchtelingen persoonlijk leert kennen en laat voelen dat ze welkom zijn. ■

EEN BIJZONDERE VRIJWILLIGER

Nel’s omgeving vindt het prachtig dat zij dit vrijwilligerswerk doet. Haar warmte, rust en open houding zorgen ervoor dat bewoners zich gezien en welkom voelen. Met haar creativiteit, aandacht en menselijkheid brengt Nel veel meer dan handwerk. Ze brengt verbinding, vertrouwen en een gevoel van thuis.

Vrijwilligers Trix (links) en Nel (rechts)

Aan de Nijverheidsstraat in Nijkerk wordt de komende jaren gewerkt aan een voorziening die voor veel mensen een belangrijk verschil kan maken. Een centrum dat kansen biedt, talenten laat groeien en verschillende werelden samenbrengt.

Nieuw Nijver:

WAAR ONTWIKKELING, ONTMOETING EN TOEKOMST SAMENKOMEN

ONTWIKKELCENTRUM NIEUW NIJVER wordt de komende jaren het kloppend hart van ontwikkeling en participatie voor asielzoekers, Oekraïense ontheemden, statushouders én Nijkerkers met een ondersteuningsvraag. De gemeente Nijkerk kiest hiermee voor een aanpak waarbij mensen vanaf het begin de mogelijkheid krijgen om mee te doen, ongeacht hun verblijfsstatus of achtergrond. Het is een plek waar meedoen niet pas begint als de toekomst zeker is, maar direct vanaf dag één.

Een centrum voor leren en dagelijkse structuur

In het Ontwikkelcentrum komt ruimte voor groepsonderwijs, taalontwikkeling, dagbesteding en arbeidsmatige activiteiten. Denk aan werkleerplekken in horeca, kringloop, klussendienst of de fietsenwerkplaats. Het doel is om basisvaardigheden te versterken, werkervaring op te bouwen en structuur te bieden in de dag. Door deze activiteiten vroeg te starten, kunnen deelnemers sneller vooruitgang boeken en wordt verveling en stilstand voorkomen.

Ontmoeting dichtbij huis

Daarnaast heeft het Ontwikkelcentrum nadrukkelijk een maatschappelijke functie: via een koffiehoek, kringloopwinkel en andere laagdrempelige voorzieningen. Hierdoor ontstaat ontmoeting tussen vluchtelingen, inwoners en vrijwilligers.

Een brede groep deelnemers

Het Ontwikkelcentrum richt zich op een diverse doelgroep:

- Asielzoekers
- Oekraïense ontheemden
- Statushouders
- Inwoners met een ontwikkel- of participatiebehoefte

In totaal gaat het om ruim 1.200 potentiële deelnemers, waarvan dagelijks ongeveer 120 mensen onderwijs, werktraining of dagbesteding kunnen volgen. Het Meedoen-programma vormt het centrale kader. Asielzoekers en Oekraïense ontheemden nemen verplicht deel. Voor statushouders en inwoners met een uitkering wordt maatwerk toegepast.

Werkwijze en trajecten

Na aankomst worden deelnemers binnen twee weken geïnterviewd door de zorgcoördinator. Via een intake bij de meedoen-coach wordt een persoonlijk participatieplan opgesteld, dat bestaat uit onderwijs, dagbesteding, werktraining en sport- of ontmoetingsactiviteiten. Trajecten worden periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Voor statushouders en inwoners binnen de Participatiewet sluiten trajecten aan op de werkwijze van klantmanagers. Het Ontwikkelcentrum biedt hiervoor activiteiten die nu vaak extern worden ingekocht.

Eerst *'light'*, later volledig geopend

De planning voor de bouw van het Ontwikkelcentrum is bijgesteld. De oplevering is verschoven van maart naar eind juni 2026. Toch liggen de activiteiten niet stil. Tot het nieuwe gebouw klaar is, draait een 'Ontwikkelcentrum *light*', waar bewoners van De Beurtschipper en De Nijverheid al meedoen aan taalactiviteiten, dagbesteding en vrijwilligerswerk. Zo blijft ontwikkeling vanaf dag één mogelijk.

Gemeentelijke organisatie en samenwerking

Het centrum wordt in eigen beheer georganiseerd door het team Vluchtelingen. Dat zorgt voor eenduidige aansturing en maakt het mogelijk om activiteiten goed op elkaar af te stemmen. De financiering komt uit de beschikbare middelen van het rijk voor de opvang van vluchtelingen, aangevuld met inkomsten die op termijn worden verwacht uit arbeidsmatige dagbesteding en beschikbare subsidieregelingen.
Nieuw Nijver staat straks niet op zichzelf. Het wordt ingebed in een netwerk van partners uit onderwijs, welzijn, sport, cultuur en het lokale bedrijfsleven. Door die samenwerking kunnen deelnemers doorstromen naar vrijwilligerswerk, opleiding of werk, in een tempo dat past bij hun situatie. ■

MEEDOEN-COACH ERIK VAN DER VEGTE:

“VEEL ACTIVITEITEN DIE WE ORGANISEREN ZIJN DIRECT VOLGEBOEKT.”

ERIK VAN DER VEGTE is meedoen-coach bij het team vluchtelingen van de gemeente Nijkerk. Hij organiseert activiteiten, activeert vluchtelingen om lessen te volgen en begeleidt ze naar vrijwilligerswerk. Van der Vegte: “Het is mooi om te zien hoe gemotiveerd ze zijn om aan de slag te gaan. Veel activiteiten die we organiseren zijn direct volgeboekt. Iedereen steekt zijn vinger op.”

“Het zijn eigenlijk drie delen waar we ons mee bezig houden. Ontspanningsactiviteiten om even lekker bezig te zijn en alle zorgen te vergeten. Dan moet je denken aan sport, spel, maar ook knutselavonden. Daarnaast bieden we scholing aan, vooral natuurlijk Nederlandse les. Maar ook bijvoorbeeld fietslessen. Want in Nederland fietsen we allemaal, maar deze bewoners kunnen dat vaak nog niet.”

“We begeleiden ook bewoners naar vrijwilligerswerk. Zinvol werk waar ze hun Nederlands kunnen oefenen en ook iets van kunnen leren. We hebben iemand bij de voedselbank geplaatst en anderen helpen in het zorgcentrum om met ouderen in een rolstoel te wandelen. Bewoners helpen ook bij ons onderhoudsteam of bij de aanleg van de tuinen bij de opvanglocaties.”

“De reacties zijn heel positief, zowel van de bewoners als van de partijen die ze helpen. Die jongen die nu op de voedselbank helpt, wordt daar al helemaal opgenomen in het team. En we zijn nu ook bezig met de eerste gesprekken om mensen te helpen richting betaald werk. We hebben altijd gezegd: mensen die wij opvangen moeten zo snel mogelijk gaan meedoen in de Nijkerkse samenleving. En beetje bij beetje gebeurt dat nu ook.” ■

MEEDOEN-COACH EN LOCATIEMANAGER

Erik is meedoen-coach voor alle vluchtelingendoelgroepen. Daarnaast is hij locatiemanager van het Oekraïnepark. Hij zorgt voor een veilige en rustige opvang voor Oekraïense bewoners. Hij helpt bewoners bij vragen over het dagelijks leven en bij het samen leven op de locatie. Erik geeft leiding aan de woonbegeleiders en werkt samen met de zorgcoördinator. Hij is het eerste aanspreekpunt voor de gemeente en de politie. Ook heeft hij contact met boa’s en omwonenden.

nn fix

FIX KLUSSENDIENST

Al het onderhoud van de gebouwen en terreinen van de opvanglocaties wordt uitgevoerd door Fix, de klussendienst. Fix zorgt dagelijks voor kleine technische werkzaamheden en voor het onderhoud van het groen rondom de locaties. Fix bestaat uit gemotiveerde vluchtelingen en gedreven werkbegeleiders. De werkbegeleiders begeleiden de vluchtelingen tijdens het werk en zorgen dat alles goed is afgestemd en georganiseerd. Zo doen vluchtelingen waardevolle werkervaring op en dragen zij bij aan een nette en verzorgde omgeving.

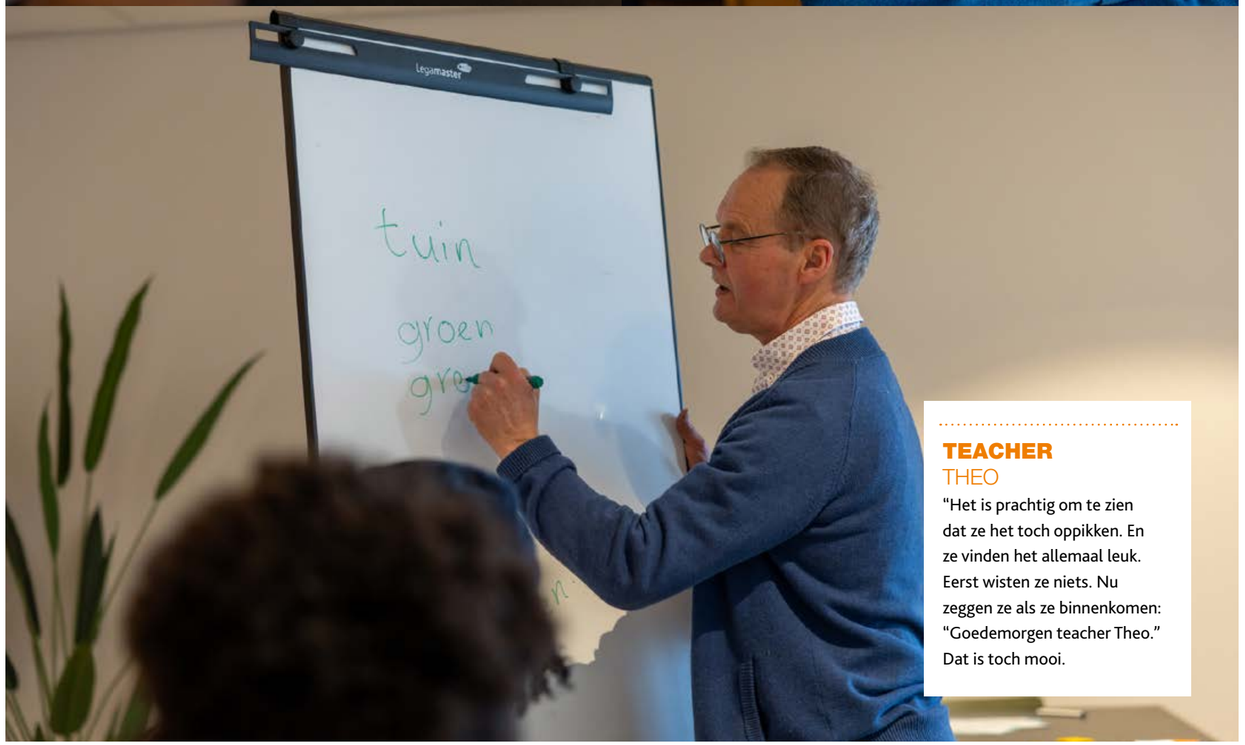
Meedoencoach Erik van der Vegte

Een meedoen-coach in de vluchtelingenopvang helpt bewoners om mee te doen aan activiteiten, contact te maken met anderen en hun weg te vinden in de samenleving.

Taalvrijwilliger Theo Post

TEACHER
THEO
"Het is prachtig om te zien dat ze het toch oppikken. En ze vinden het allemaal leuk. Eerst wisten ze niets. Nu zeggen ze als ze binnenkomen: "Goedemorgen teacher Theo." Dat is toch mooi.

"IK DOE HET MET HEEL MIJN HART. EN DAN KRIJG JE ER VEEL VOOR TERUG."

TAALVRIJWILLIGER

Theo

Theo Post (70) is taalvrijwilliger op de asielopvanglocatie De Beurtschipper in Nijkerk. Elke dinsdag helpt hij asielzoekers Nederlands leren. 's Ochtends een groep en 's middags een groep. Hij is daarmee een van de inmiddels bijna 20 vrijwilligers die voor een "taalklas" staat. Geen makkelijk klusje, maar duidelijk een die voldoening geeft Post: "Ik doe het met heel mijn hart."

Toen Theo met pensioen ging kwam onvermijdelijk de vraag op wat hij nu verder moest aanvangen. Post: "Als je met pensioen gaat, dan vraag je je toch af: wat wil je verder nog? Ik ben altijd docent Biologie en Scheikunde geweest. Vorig jaar was ik op het vrijwilligersevent van de gemeente. Daar bleek dat men op zoek was naar vrijwilligers die wilden helpen met het geven van taalles aan vluchtelingen. Nou is les geven op zich natuurlijk niet nieuw voor mij. Dus dat leek me wel wat. Daar komt bij: ik vind dat vluchtelingen nogal eens onheus bejegend worden. Als christen voel ik het toch als een opdracht om daar iets tegenover te zetten."

Stap voor stap

"Natuurlijk was het eerst best griezelig. Je denkt toch: waar begin ik aan? Zeker toen ik merkte dat sommige vluchtelingen in mijn groep uit Eritrea echt geen woord Engels spraken. Dan wordt het wel erg moeilijk om iemand Nederlands te leren. Maar ja, ik ben toch docent hè. Ik vond het vroeger ook altijd al een leuke uitdaging om juist de moeilijke leerlingen erbij te betrekken. Dus ik heb het gewoon aangepakt. Ik heb zelf wat lesprogrammaatjes gemaakt en doe het stap voor stap."

"Ik moet natuurlijk heel veel herhalen, want ze kennen echt niets. Maar dat geeft niet. Dan komt de docent in mij toch naar boven. Dan ben ik in mijn element. Als ze dan wel een beetje Engels kennen, dan helpt dat al enorm. Ze kennen dan geen Nederlands, maar de structuur en sommige klanken uit het Engels kennen ze dan wel. Dat maakt het alweer makkelijker. En vergis je niet. Het feit dat ze de taal niet kennen betekent niet dat ze niet intelligent zijn. Soms zijn het, ook in mijn groep, hele slimme mensen hoor, die hoog op de maatschappelijke ladder stonden."

Teacher Theo

"Het is prachtig om te zien dat ze het toch oppikken. En ze vinden het allemaal leuk. Eerst wisten ze niets. Nu zeggen ze als ze binnenkomen: "Goedemorgen teacher Theo." Dat is toch mooi. Ze zijn super positief. En dat ben ik ook. Je ontmoet mensen die huis en haard hebben verlaten en heel veel hebben meegemaakt. Dan komen ze hier in een warme en positieve omgeving. Dat doet wat met ze. En met mij ook. Ik vind het heel bijzonder om iets in hun leven te kunnen betekenen."

"Ik zou andere mensen zeker aanraden ook vrijwilliger te worden. Ik voel heel sterk dat we de opdracht hebben om naar vreemdelingen om te zien. Het is heel mooi om ze te leren kennen. Ik heb jonge mannen in mijn groep bij wie ik vroeger op straat misschien een straatje om zou gaan. Donkere mannen met rasta-haar. Maar nu leer ik ze kennen en realiseer ik me: het zijn mensen, net zoals wij. Met een onzekere toekomst, dat wel. De een heeft meer bagage dan de ander, maar als je de stap over de drempel neemt, naar ze toe, dan valt het altijd mee. Je krijgt er veel voor terug." ■

OPVANG IN DE KERNEN

De Veenzoom en De Middelaar

De opvang van vluchtelingen in de gemeente Nijkerk gebeurt niet alleen in de stad. Ook Nijkerkerveen en Hoevelaken krijgen een eigen, kleinschalige opvanglocatie. Deze locaties worden gecombineerd met woningen voor jongeren en starters, zodat ze bijdragen aan zowel opvang als de lokale woningvraag.

Beide locaties krijgen een inrichting die lijkt op een boerenerf. De gebouwen worden modulair gebouwd. Dit betekent dat ze later kunnen worden verplaatst en opnieuw gebruikt. Wanneer de opvangperiode afloopt, kan de gemeente de gebouwen inzetten op een andere locatie en voor een doelgroep waar op dat moment behoefte aan is, bijvoorbeeld jongeren, starters of mensen die tijdelijk woonruimte nodig hebben. Daarmee blijft de investering waardevol voor de hele gemeente.

De Veenzoom Nijkerkerveen

In Nijkerkerveen komt De Veenzoom, aan de rand van het Koolhaaspark. Dit wordt een kleinschalige nieuwbouwlocatie met 9 woningen voor starters en jongeren en 10 woningen voor de opvang van asielzoekers (50 personen).

De Veenzoom krijgt een inrichting die lijkt op een boerenerf: met losse, kleine gebouwen rond een centrale, groene buitenruimte. Dit zorgt voor rust, overzicht en een vriendelijke uitstraling die past bij het dorp. De buitenruimte nodigt uit tot ontmoeting, maar blijft overzichtelijk.

IMPRESSIES VAN **DE VEENZOOM**
"Hier komt De Veenzoom: een kleinschalige locatie op een woonerf, met modulair gebouwde opvang en starterswoningen."

De Middelaar Hoevelaken

In Hoevelaken wordt De Middelaar ontwikkeld, aan de Middelaarseweg. Net als in Nijkerkerveen gaat het om een kleinschalige nieuwbouwlocatie met 20 woningen voor starters en jongeren en 16 woningen voor de opvang van asielzoekers (75 personen).
Ook De Middelaar krijgt een boerenerfachtige indeling.

Inwoners van Nijkerkerveen en Hoevelaken hebben actief meegedacht via bijeenkomsten, gesprekken en een online vragenlijst. De gemeente heeft hun ideeën meegenomen in de uiteindelijke plannen. ■

Wat speelt er in beide kernen?

KLEINSCHALIGE NIEUWBOUW
Beide locaties blijven bewust klein en overzichtelijk, zodat er rust en ruimte voor begeleiding is.

STARTERSWONINGEN NAAST OPVANG
De locaties helpen niet alleen vluchtelingen, maar bieden ook nieuwe woonruimte voor jongeren en starters uit de kernen.

ONTWERP DAT LIJKT OP EEN WOONERF
Kleine gebouwen rond een gezamenlijke, groene buitenruimte creëren een dorpse en uitnodigende omgeving.

MODULAIRE BOUW
De gebouwen kunnen later verplaatst worden en opnieuw worden ingezet op een andere plek, voor een doelgroep die op dat moment ondersteuning nodig heeft. Zo blijven ze waardevol voor de hele gemeente.

ACTIEVE BETROKKENHEID VAN INWONERS
Bewoners uit beide kernen hebben meegedacht via gesprekken, bijeenkomsten en online vragenlijsten. Hun input is verwerkt in de plannen.

ONDERSTEUNING EN BEGELEIDING
Ook in de kernen kunnen bewoners straks gebruikmaken van begeleiding, dagbesteding en activiteiten, net als in Nijkerk. ■

IMPRESSIES VAN **DE MIDDELAAR**
"Hier komt De Middelaar: een overzichtelijk woonerf met modulair gebouwde voorzieningen"

WAT LEEFT ER ROND DE OPVANGLOCATIES?

In gesprek met de omgeving

In dit artikel lees je hoe direct omwonenden en omliggende bedrijven kijken naar de opvanglocaties in Nijkerk, Hoevelaken en Nijkerkerveen. Tussen oktober 2025 en maart 2026 ging de gemeente meerdere keren met hen in gesprek. Deze gesprekken gingen over het ontwerp en de realisatie van de opvanglocaties, en over wat volgens de omgeving goed gaat en wat aandacht vraagt. Zo ontstond een beeld van wat er leeft in de buurten en bij bedrijven rond de opvang.

Nijkerk – Beurtschipper en De Nijverheid

In Nijkerk gaat het gesprek over twee locaties. De Beurtschipper is ongeveer een half jaar in gebruik. Omwonenden en ondernemers geven aan dat het contact met de gemeente en de begeleiding op de locatie goed is geregeld. Zij zien dat bewoners meedoen aan werk, taallessen en andere activiteiten. Ook is er waardering voor de bereikbaarheid van vaste contactpersonen en voor de bereidheid van ondernemers om mee te denken over werk en samenwerking.

“We maken ons zorgen over verkeer en parkeren.”

Tegelijkertijd noemen ze aandachtspunten. Een belangrijk punt is zwerfafval rond de Beurtschipper. Zij vragen hier extra aandacht voor. Inmiddels gaan groepen bewoners van de Beurtschipper regelmatig afvalprikken in de omgeving. Ook verkeersveiligheid rondom de locatie wordt genoemd als aandachtspunt doordat er veel groot vrachtverkeer door de straat rijdt.

De opvang aan De Nijverheid is recenter gestart; de eerste bewoners zijn hier eind maart aangekomen. Omwonenden en ondernemers waarderen dat de gemeente uitlegt hoe de locatie is ingericht en hoe de planning eruitziet. Positief wordt gekeken naar het Ontwikkelcentrum en de dagbesteding, omdat die zorgen voor structuur.

Daarnaast leven er zorgen over parkeren en verkeer, vooral met het oog op de geplande kringloopwinkel. De gemeente heeft inmiddels afspraken gemaakt om extra parkeerruimte te realiseren in de directe omgeving van de Nijverheid. Ook voor het Havenlijntje wordt gewezen op het belang van passende verlichting en uitstraling. Ondernemers geven aan dat zij duidelijk willen weten wat de opvang betekent voor hun bedrijfsvoering. Verder vragen sommige mensen aandacht voor het proces, bijvoorbeeld over de start van de bouw tijdens de bezwaartermijn.

“Dat er aandacht is voor begeleiding, dagbesteding en structuur vinden we belangrijk.”

Hoevelaken – De Middelaar

In Hoevelaken gaat het gesprek over de opvanglocatie De Middelaar aan de Middelaarseweg, die nog in ontwikkeling is en gepland staat voor eind 2026. Tijdens de gesprekken met de direct omwonenden maken zij steeds duidelijk dat zij het niet eens zijn met de locatiekeuze voor de opvang. Zij geven aan dat deze keuze veel betekent voor hun woonomgeving en woongeluk. Verkeersveiligheid, vooral tijdens de bouwperiode, blijft een belangrijk punt van aandacht.

Tegelijkertijd geven omwonenden en organisaties, zoals sportvereniging Telstar, aan dat zij het positief vinden dat het ontwerp en de plannen worden toegelicht en dat hun opmerkingen serieus worden genomen. Zij waarderen het overleg over praktische zaken zoals parkeren, verkeer en veiligheid tijdens de bouw.

“Bewoners van de Middelaarseweg geven nadrukkelijk aan dat zij het niet eens zijn met de keuze voor deze locatie.”

Nijkerkerveen – De Veenzoom

In Nijkerkerveen staat de opvanglocatie De Veenzoom aan de Amersfoortseweg en Koolhaaspark gepland voor eind 2026 en bevindt deze zich nog in de ontwikkelfase. Omwonenden reageren positief op het definitieve ontwerp. Zij herkennen hun eerdere inbreng en vinden dat het plan goed past bij het dorpse karakter. Er is waardering voor de groene inrichting, de duidelijke regels en de aandacht voor toezicht en veiligheid. Ook de combinatie van opvang en woningen voor starters en jongeren wordt als zorgvuldig gezien.

“We zien dat onze opmerkingen over het ontwerp zijn meegenomen en dat waarderen we.”

Tegelijkertijd stellen bewoners vragen. Zij geven aan dat het vergunningsproces niet altijd duidelijk is voor hen en dat zij graag eerder geïnformeerd willen worden hierover. Ook zijn er zorgen over verkeer en leefbaarheid zodra de locatie in gebruik wordt genomen. Voor een deel van de omwonenden blijft ook hier de locatiekeuze zelf een punt van zorg.

“De locatiekeuze raakt direct aan hoe wij ons woongenot ervaren.”

Tot slot

De gesprekken laten zien wat er goed gaat en waar nog aandacht voor nodig is. Omwonenden en ondernemers waarderen contact, uitleg en betrokkenheid, maar delen ook zorgen over leefbaarheid, verkeer en gevolgen voor hun woonomgeving. Door deze gesprekken blijft de gemeente zicht houden op wat er speelt en kan zij hier in de verdere uitwerking van de opvanglocaties rekening mee houden. Ook na realisatie blijft het contact met de omwonenden intensief. Zo zijn omwonenden snel op hoogte van het laatste nieuws en kan de gemeente voortdurend de vinger aan de pols houden hoe de opvang in de dagelijkse praktijk wordt ervaren. ■

“We waarderen dat de gemeente met ons in gesprek blijft en uitlegt wat er gebeurt.”

Deze samenvatting is tot stand gekomen op basis van gespreksverslagen van de bijeenkomsten met omwonenden en omliggende bedrijven in de periode oktober 2025 tot en met maart 2026.

Oekraïnepark Nijkerk: **Stand van zaken en vooruitblik 2026**

Sinds augustus 2023 vangt de gemeente Nijkerk vluchtelingen uit Oekraïne op in het Oekraïnepark aan de Nachtegaalsteeg. De oorlog in Oekraïne duurt voort, en daarmee ook de noodzaak voor veilige opvang. Het park ontwikkelt zich stap voor stap verder met nieuwe voorzieningen, een verlengde vergunning en een geplande uitbreiding in 2026. Tijd voor een overzicht van waar we nu staan en waar we naartoe werken.

Een tijdelijke plek om tot rust te komen

Het Oekraïnepark ligt op het voormalige terrein van zwembad Bloemendaal. De 53 chalets bieden gezamenlijk plek aan 239 bewoners. In elk chalet wonen vier tot zes mensen. Dat zijn vaak bewoners die elkaar vooraf niet kennen en die in een nieuwe en onzekere situatie samen een huishouden vormen. Het vraagt van iedereen flexibiliteit en aanpassing en juist daarom zijn rust, veiligheid en begeleiding zo belangrijk op het terrein.

De dagelijkse ondersteuning wordt verzorgd door locatiemanagers, woonbegeleiders en beveiliging. Er is aandacht voor leefbaarheid, welzijn en praktische zaken, zodat bewoners hun leven hier tijdelijk kunnen voortzetten.

Vergunning verlengd tot 2028

In juli 2025 besloot de gemeente Nijkerk de vergunning voor het Oekraïnepark met drie jaar te verlengen, tot 2028. Hiermee sluit Nijkerk aan op de landelijke regeling die loopt tot 4 maart 2027.
Omdat niet zeker is wanneer de oorlog eindigt, houdt de gemeente rekening met een afbouwperiode van één jaar. Mocht opvang daarna nog nodig blijken, dan wordt opnieuw gekeken naar verlenging.

Uitbreiding met 50 extra plekken

De taakstelling voor de gemeente is door het Rijk verhoogd met 50 opvangplekken. Daarom wordt het Oekraïnepark uitgebreid met 50 extra plaatsen. Deze uitbreiding komt achter de bestaande chalets met nummers 35 t/m 41.

Wat wordt er gebouwd?

- Drie woonblokken met in totaal 12 modulaire woningen (4 personen per woning)
- Een gezamenlijke ontmoetingsruimte voor bewoners
- Een nieuw kantoor voor locatiemanagers, begeleiding en beveiliging
- Het huidige kantoor wordt omgebouwd tot extra woonruimte
- De moestuin, verlichting en afvalvoorzieningen worden aangepast

De uitbreiding is bedoeld voor nieuwe bewoners die via het landelijke verdeelsysteem worden geplaatst. Het Oekraïnepark blijft zo een plek waar mensen die moesten vluchten tijdelijk kunnen landen met rust, ruimte en ondersteuning.

OKSANA DAVITADZE (39) WOONT IN HET OEKRAINEPARK

WE ZIJN HEEL ERG DANKBAAR DAT WE VEILIG ZIJN

Oksana Davitadze (39) vluchtte eind 2022 samen met haar 2 kinderen en schoonmoeder vanuit Odessa in Oekraïne.

Ze liet een mooi huis en een goede baan achter op weg naar een onzekere toekomst. Oksana: We dachten dat het voor 2 weken was. Dus we hadden een auto met een paar kleren en vooral speelgoed voor de kinderen. Sindsdien ben ik er niet meer terug geweest.

Ik vind de mensen hier in Nijkerk en ook de medewerkers op het park heel aardig Ze zijn altijd erg respectvol naar ons geweest. En ze hadden veel belangstelling voor ons. Het maakte dat wij ons al snel veilig voelden in Nederland. En dat ik dat gevoel ook had voor mijn kinderen. Dat is natuurlijk het belangrijkste.

Aan de slag in het onderwijs: graag iets terugdoen

Ik ben al vrij snel aan het werk gegaan. Ik wilde graag helpen. Ik heb eerst als vrijwilliger op school geholpen bij het les geven aan Oekraïense kinderen. Inmiddels heb ik daar een baan als onderwijsassistent.

OEKRAÏNE

Oekraïne heeft te maken met aanhoudende oorlog en geweld. Veel mensen zijn gevlucht of leven in onzekerheid. Huizen, scholen en ziekenhuizen zijn beschadigd. Daardoor is er vaak onvoldoende zorg, weinig energie en geen veilige woonplek.

Een nieuw leven voor de kinderen

Het is voor de kinderen best zwaar. Hun leven is natuurlijk helemaal op de kop gezet. We hadden het in Odessa goed. Ze hadden een leuke school, vlakbij ons huis. Hier is ook voor hen alles anders. Nederlandse leerkrachten doen er alles aan om ervoor te zorgen dat de kinderen het naar hun zin hebben en goed presteren op school. En we zijn onze school daar zeer dankbaar voor.
Op het Oekrainepark wonen we heel fijn. Met de andere bewoners hebben we af en toe contact. Soms BBQ-en we samen of doen we iets anders. Maar soms heeft men ook erg de behoefte om op zichzelf te zijn en de gordijnen dicht te doen. We zijn natuurlijk ook allemaal heel verschillende mensen.

Terugkeren of blijven? Een moeilijke keuze

Ik vind het een heel moeilijke vraag om te beantwoorden of ik terug wil. Mijn ouders wonen er nog en die mis ik. Maar het is nog steeds niet veilig. In de buurt waar wij woonden gebeurt nog steeds elke dag wel iets. Daar vliegen drones en zijn explosies. Mijn ouders zeggen steeds: kom nog niet terug, want het is nog niet veilig.

De inwoners van Nijkerk hebben ons heel hartelijk ontvangen. We zijn ze heel dankbaar voor hun steun in deze moeilijke tijd.

DE KRACHT VAN ontmoeting

HOE INWONERS EN NIEUWKOMERS IN NIJKERK ELKAAR VINDEN VIA BUDDY TO BUDDY

Buddy to Buddy brengt nieuwkomers en inwoners met elkaar in contact. In Nijkerk, Hoevelaken en Nijkerkerveen was er behoefte aan meer ontmoeting en persoonlijk contact. Nieuwkomers gaven aan graag hun nieuwe omgeving beter te leren kennen. Ook inwoners stonden open voor kennismaking. Daarom werd Buddy to Buddy uitgenodigd om in Nijkerk van start te gaan.

Buddy to Buddy koppelt nieuwkomers en inwoners aan elkaar op basis van gedeelde interesses en hobby's. De buddykoppels spreken een aantal maanden met elkaar af en leren elkaar stap voor stap kennen. Dat gebeurt bijvoorbeeld tijdens een kop koffie, een wandeling, samen koken of een bezoek aan een activiteit. De ontmoeting is gelijkwaardig en draait om contact van mens tot mens.

Elke ronde begint met een matchingsdiner. Dit is het eerste moment waarop nieuwkomers en inwoners elkaar ontmoeten. Daarna volgen meerdere maanden waarin de buddy's samen optrekken. Naast het contact binnen de koppels zijn er ook gezamenlijke activiteiten, zoals inloopmomenten en buddycafés. Zo ontstaat er niet alleen contact tussen twee personen, maar ook een betrokken community.

Van pilots naar stichting

Buddy to Buddy startte in Nijkerk in juli 2025 met de eerste pilot, en volgde in oktober met de tweede pilot. Bij beide matchingsrondes waren in totaal ruim 110 buddy's die elkaar tijdens de matchingsdiners voor het eerst ontmoetten en vanaf dat moment samen optrokken en een warme community vormden.

Na deze pilotrondes ging Buddy to Buddy als zelfstandige stichting verder in Nijkerk. In april 2026 werd een nieuwe ronde gestart met wederom een feestelijk matchingsdiner waarbij ongeveer 50 buddy's aanwezig waren die samen 25 nieuwe buddykoppels vormden. Het eerste buddycafé sinds de oprichting van de stichting was dan ook druk bezocht. Maar liefst 40 mensen kwamen gezellig bijeen voor een kop koffie en een spelletje.

Hoe werkt Buddy to Buddy?

Aanmelden kan via de website of vluchtelingen kunnen dit doen via de woonbegeleiding. Daarna volgt een kennismakingsgesprek of informatiemoment. Op basis daarvan wordt bekeken of deelname passend is en of iemand voor enkele maanden wil deelnemen aan het traject.

Daarnaast organiseert Buddy to Buddy maandelijkse buddycafé. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld om kennis te maken met het initiatief en om deelnemers, vrijwilligers en netwerkpartners met elkaar in contact te brengen. Actuele informatie over data, tijden en locaties is te vinden op de website: buddytobuddy.nl/afdeling/nijkerk-hoevelaken-nijkerkerveen/

"Het contact gaat heel goed en het is gezellig. We hebben samen gegeten, een museum bezocht en ondernemen leuke activiteiten. Het contact is waardevol en plezierig, en we leren veel van elkaar."
Zeger uit Nijkerk, buddy van Raed

"Het contact is gezellig en ongedwongen. We drinken vaak koffie, zijn naar de Intratuin geweest. Binnenkort gaan we een dagje naar Madurodam"
Geurie uit Hoevelaken, buddy van Maha

"We hebben samen een dag doorgebracht in de natuur. Ik ben echt gelukkig met mijn nieuwe buddy. En wat is Nederland mooi,"
Wissam uit Syrië, buddy van de Nijkerkse Erwin

"We zien elkaar elke week en hebben al veel samen gedaan. Van internationale koffie-ochtenden tot gewoon thuis op bezoek. Op die manier leer ik veel van haar cultuur, het eten en de manier van leven. Echt een verrijking."
Lijda uit Hoevelaken, buddy ronde 1

OVER BUDDY TO BUDDY

Buddy to Buddy is een landelijke non-profitorganisatie die nieuwkomers koppelt aan lokale inwoners op basis van gelijkwaardigheid en gedeelde interesses. De stichting werkt aan sociale integratie door ontmoetingen van mens tot mens te organiseren. De organisatie werd opgericht in 2015 en groeide uit van een kleinschalig initiatief tot een netwerk dat inmiddels actief is in tientallen gemeenten verspreid door Nederland. Het motto van Buddy to Buddy is helder: "We zijn elkaars vreemdeling, totdat we elkaar ontmoeten." Door persoonlijke ontmoetingen ontstaat wederzijds begrip, breken deelnemers uit sociaal isolement en groeit een warm en divers netwerk van inwoners en nieuwkomers in heel Nederland.

KUNST die verbindt: muurschilderingen brengen verhalen van bewoners en kinderen samen

In opvanglocatie De Beurtschipper zijn twee krachtige muurschilderingen gerealiseerd die symbool staan voor ontmoeting, herkenning en verbinding. De kleurrijke werken van elk vijf meter breed vormen een warm welkom in de gemeenschappelijke ruimtes en laten zien hoe kunst mensen kan samenbrengen.

Een creatief project met lokale wortels

Het project is uitgevoerd door het Straatkapers Collectief, met de Nijkerkse kunstenaar Caspar van Adrichem als hoofdkunstenaar. Hij werkte nauw samen met kunstenaar André Merlijn én met Iza Molina, die een belangrijke rol speelde in het ontwerp. Samen ontwikkelden zij een krachtig beeldverhaal dat is opgebouwd uit twee bronnen: de herinneringen van bewoners van De Beurtschipper, en de tekeningen van kinderen uit de gemeente Nijkerk die hun favoriete plek in Nijkerk delen en wat ze het liefst eten en/of drinken. Hoewel beide groepen afzonderlijk aan bijdragen werkten, komen hun werelden in het uiteindelijke ontwerp op een natuurlijke manier samen.

Verhalen van bewoners als inspiratiebron

Bewoners deelden persoonlijke elementen uit hun cultuur op basis van vragen zoals:

- Als je denkt aan een feest of viering uit jouw land, welk symbool of object hoort daarbij?
- Als je denkt aan jouw stad of dorp van vroeger, welk gebouw of plek zie je dan voor je?
- Welk dier, bloem of plant hoort voor jou bij jouw land?

Deze verhalen vormden de kern van het ontwerp.

Kinderen tekenen hun eigen Nijkerk

Ook basisschoolleerlingen uit de gemeente Nijkerk leverden een belangrijke bijdrage. Onder begeleiding van Dieke Buitink tekenden zij wat Nijkerk voor hen betekent. Denk aan herkenbare gebouwen, favoriete plekken of typische lekkernijen. Hun input bracht een tweede laag aan: het perspectief van kinderen die in Nijkerk zijn opgegroeid en hier hun thuis ervaren. Door beide perspectieven te combineren ontstond een ontwerp dat letterlijk en figuurlijk twee werelden verbindt.

Aparte momenten, gezamenlijk resultaat

Het kunstwerk werd aangebracht op houten panelen, zodat bewoners én kinderen konden meehelpen met spuiten en schilderen onder begeleiding van de kunstenaars. De panelen zijn na voltooiing geplaatst in de twee gemeenschappelijke ruimtes van De Beurtschipper. Ze vormen daar een dagelijks zichtbaar symbool van verbinding, diversiteit en gedeelde trots. ■

WAT EEN CRISIS ZICHTBAAR MAAKT

DE VRAAG DIE ALLES IN BEWEGING ZETTE

Ik vergeet nooit meer de vraag van toenmalig burgemeester Gerard Renkema. Of wij ambtelijk advies konden geven over de ontstane opvangcrisis in de gemeente Nijkerk. Hoe geven we als gemeente daadwerkelijk invulling aan de taak om asielzoekers op te vangen? De gemeenteraad had het college gevraagd de regie te nemen. De vraag was simpel en tegelijk immens.

Ik zie het nog zo voor me. Claudia en ik zaten naast elkaar op een bankje voor de collegekamer. We kenden elkaar niet en hadden nooit samengewerkt. De één thuis in bestuurlijk advies en participatie, de ander met jarenlange ervaring in de opvangwereld. Maar één ding was direct duidelijk: we hadden dezelfde drive om dit goed te doen.

Bouwen onder druk

Wat toen begon, heb ik niet eerder meegemaakt. Onder hoge druk, met onzekerheid over wetgeving en protesten op de achtergrond, hebben we stap voor stap gebouwd aan een aanpak die Nijkerk écht eigen was. Vastberaden om niet alleen de opvang te regelen, maar ook iedereen aangehaakt te houden.
Bij mij gebeurde er iets in die periode. Mijn drive werd scherper. Want dit gaat over mensen en hoe wij samenleven, niet over beleid op papier.

De deur open, maar niet vrijblijvend

Ik moest vaak denken aan mijn opvoeding. Bij ons thuis stond de deur altijd open. Voor koffie, een maaltijd of soms een slaapplek. Dat was vanzelfsprekend. Maar daar hoorde ook iets bij. Wie mee at, hielp mee. Wie bleef slapen, droeg bij. De deur stond open, maar niet vrijblijvend.
En eerlijk is eerlijk: dat was niet altijd gemakkelijk. Ik baalde ook wel eens. Van de aandacht die ik moest delen. Van ruimte die minder vanzelfsprekend werd. Het was óók mijn huis, mijn plek, mijn veiligheid. Juist daarom is die gedachte mij altijd bijgebleven: de deur open, maar wel samen verantwoordelijkheid dragen. En precies daarin ligt de kern van de opgave waar we als gemeente voor staan.

DIT GAAT OVER MENSEN EN HOE WIJ SAMENLEVEN, NIET OVER BELEID OP PAPIER

Meer dan een bed en een maaltijd

In Nijkerk hebben het college en de raad de regie genomen en een aanpak gekozen die verder gaat dan een bed en een maaltijd. We hebben ingezet op meedoen vanaf dag één en op verbinding met de samenleving. Die keuze raakt ons allemaal, in onze straat, onze school, ons dagelijks leven. Juist daarom is het belangrijk dat de gemeente hierin verantwoordelijkheid neemt en richting geeft.
Veel gemeenten staan voor een vergelijkbare uitdaging. De ervaring in Nijkerk laat zien dat het helpt om zelf koers te bepalen. De gemeente stelt de kaders en verbindt inwoners en nieuwkomers. Dat vraagt om bewuste keuzes.

De crisis als spiegel

Want een crisis legt bloot wat er al is, niet alleen onze angsten en grenzen, maar ook onze waarden. Het maakt zichtbaar waar het schuurt, waar het werkt en waar keuzes nodig zijn. De vraag is niet óf we hiermee te maken krijgen, maar hoe we ermee omgaan. Kiezen we voor reageren vanuit druk en weerstand, of durven we te bouwen vanuit visie en verantwoordelijkheid?

Waar we als gemeente voor staan

In Nijkerk hebben we geleerd dat regie, nabijheid en aandacht voor mensen het verschil maken. Dat vraagt blijvende inzet, maar biedt ook houvast. We hebben de crisis gebruikt om het anders en beter te doen en om te laten zien waar we als gemeente voor staan. De ervaring in Nijkerk laat zien dat deze aanpak ook in een complexe context werkt.

Chiel Naber,
Programmamanager Vluchtelingen

SOCIALE KAART VLUCHTELINGEN

WONEN

Woningstichting Nijkerk (WSN)
Van 't Hoffstraat 40
3863 AX Nijkerk

De Alliantie
Heiligenbergerweg 60
3816 AL Amersfoort

Vredeskerk
Van Reenenpark 25, Nijkerk

Kruiskerk
Tolhuislaan 5, Nijkerk

OPVANGLOCATIES

Passantenhaven
Kolkstraat 31
3861 AK Nijkerk

Oekraïnepark
Nachtegaalsteeg 3
3862 WJ Nijkerk

Beurtschipper
Beurtschipper 5
3861 SB Nijkerk

De Nijverheid
Nijverheidsstraat 5
3861 RJ Nijkerk

De Middelaar
Hoevelaken, nog in ontwikkeling

De Veenzoom
Nijkerkerveen, nog in ontwikkeling

MAATSCHAPPELIJKE BEGELEIDING STATUSHOUDERS

VluchtelingenWerk Nederland
Frieswijkstraat 97
3861 BK Nijkerk

Nidos & Selam Zorg
Holkerstraat 43-45
3861 CD Nijkerk

INBURGERING

Gemeente Nijkerk Team Inburgering
Van 't Hoffstraat 24
3863 AX Nijkerk

Integratiewerk
Hardwareweg 5
3821 BL Amersfoort

Entree College Nederland
Locaties:
Harderwijk
Nijkerk
Putten
Nunspeet
Ermelo

De leslocaties voor de inburgerlessen zijn in Nijkerk en Harderwijk.

Lest Best/ Boswell-Bèta (onderwijsroute HBO/WO statushouders)
Daltonlaan 400
3584 BK Utrecht

WERK

Werkcentrum regio Amersfoort
WerkgeversServicepunt (WSP),
Jongerenloket / Doorstroompunt
Stadsring 75
3811 HN Amersfoort

Gemeente Nijkerk
Team Werk & Inkomen
Van 't Hoffstraat 24
3863 AX Nijkerk

TAAL(ONDERSTEUNING) VOLWASSENEN

Bibliotheek Nijkerk
DigiTaalhuis[1]
Frieswijkstraat 99
3861 BK Nijkerk

Bibliotheek Hoevelaken
Meerveldlaan 22
3871 ED Hoevelaken

Bibliotheek Nijkerkerveen
Van Noortstraat 36
3864 EV Nijkerkerveen

[1] Het DigiTaalhuis is een samenwerking tussen de Bibliotheken gemeente Nijkerk, Sigma en de gemeente Nijkerk (stuurgroep)

ONDERWIJS

Taalcentrum Het Element
Internationale schakelklas (ISK)
Hooglandseweg-Noord 55
3813 VD Amersfoort

ISK JFC Barneveld
Internationale schakelklas (ISK)
Wethouder Rebellaan 135
3771 KA Barneveld

MBO-EVA, MBO Amersfoort
Entree voor anderstaligen
Valutaboulevard 20
3825 BT Amersfoort

Stichting Kansrijk Nijkerk:
• Taalcentrum Wereldkinderen
• Zomerschool Nijkerk
Zandoogje 1
3863HS Nijkerk

BASISSCHOLEN

Het Baken
Groenestraat 7
3861 CL Nijkerk

Taallokaal – Het Baken
(kleinschalige taalvoorziening)
Groenestraat 7
3861 CL Nijkerk

De Open Kring
Dennenlaan 31
3862 HN Nijkerk

De Hoeksteen
Zandoogje 1
3863 HS Nijkerk

Maranathaschool
Grieglaan 4
3862 GV Nijkerk

Ichthusschool
Cornelis van Ramshorstlaan 3
3863 AZ Nijkerk

Kindcentrum Oranje Nassau
Eijkmanplantsoen 3
3861 CW Nijkerk

Daltonschool Corlaer
Cornelis van Ramshorstlaan 1
3863 AZ Nijkerk

Al Amana Nijkerk
Bizetlaan 2
3862 GR Nijkerk

Kindcentrum de Koningslinde
Larixlaan 86
3862 EV Nijkerk

Kindcentrum Holk
2 locaties
Galjoen 71 – 73
3863 EN Nijkerk

Polderhof 2
3861 XN Nijkerk

Kindcentrum de IJsvogel
Buizerdlaan 2
3862 KG Nijkerk

De Appelgaard
Barneveldseweg 182
3862 PD Nijkerk

SBO school Koningin Emma
Scherpencamp 42
3861 LT Nijkerk

ZMLK school de Lelie
Scherpencamp 42
3861 LT Nijkerk

Rehobothschool
Brink 43 A
3861 VA Nijkerk

De Horizon
Van Noortstraat 36
3864 EV Nijkerkerveen

Kindcentrum
Schimmelpenninck van der Oye
Oosterdorpsstraat 16
3871 AD Hoevelaken

Jenaplanbasisschool De Hoeve
Veenslagenweg 17
3871 NA Hoevelaken

Willem Farelschool
Dassenburcht 9
3871 JM Hoevelaken

Kindercampus 't Blokhuus
Frans Tromplaan 49
3871 EM Hoevelaken

Kindcentrum De Spreng
Van Dedemlaan 4
3871 TD Hoevelaken

MIDDELBARE SCHOLEN

Corlaer College
Ds. Kuypersstraat 3-5
3863 CA Nijkerk

Henri Nouwenstraat 8
3863 HV Nijkerk

Aeres VMBO Nijkerk
Luxoolseweg 1
3862 WH Nijkerk

Accent Praktijkonderwijs
Ds. Kuypersstraat 1
3863 CA Nijkerk

SOCIAAL TEAM

Team Jeugd
Team Wmo
Team Participatie
Gemeentehuis Nijkerk
Van 't Hoffstraat 24
3863 AX Nijkerk

WELZIJN

Sigma
Frieswijkstraat 99
3861 BK Nijkerk

GELDZORGEN EN SCHULDEN

Verder Groep
www.verdergroep.nl/webloket

Geldfit
www.geldfit.nl

Schuldhulpmaatje
www.schuldhulpmaatje.nl

Humanitas
www.humanitas.nl

Juridisch loket Amersfoort
www.juridischloket.nl/contact/amersfoort

Voedselbank Nijkerk
Nachtegaalsteeg 2
3862 WH Nijkerk

dankwoord

DANK JULLIE WEL. AAN ALLE MEDEWERKERS, INWONERS, VRIJWILLIGERS EN ANDERE BETROKKENEN: DANKZIJ JULLIE INZET, AANDACHT EN BETROKKENHEID KUNNEN WE IEDERE DAG HET VERSCHIL MAKEN.

We weten dat het niet voor iedereen vanzelfsprekend is om mee te doen, zich uit te spreken of van zich te laten horen. Juist daarom waarderen we het enorm dat jullie het tóch doen. Samen creëren we kansen, bieden we steun en bouwen we aan een plek waar iedereen mag groeien. Dank voor jullie vertrouwen, inzet en blijvende bijdrage.

gemeente
Nijkerk